

בעזרת השם יתברך

ליקוטי זוהר מוסר והלכה

מחק לישראל ויוסף לחק

פרשת מקץ

בוזולק ליימי הע'בו' ד'בר יום ביומו

יוצא לאור בעזרת השם יתברך על ידי:
מפעל עולמי ללימוד חק לישראל

מטרת המפעל:

ללמוד זוהר מוסר והלכה בדקות ספורות בלבד,
ולזכות להיות בן עולם הבא

כסלו תשס"ז לפ"ק

הוצאת:

מפעל עולמי ללימוד חק לישראל

מטרת המפעל, ללמוד:
זוהר מוסר והלכה
בדקות ספורות בלבד,
ולזכות להיות בן עולם הבא

* * *

כל הזכויות מהזוהר הקדוש עם
פירוש המבואר ומנוקד, שמורות
להוצאת א. בלום,
ירושלים עיה"ק תובב"א

* * *

הכל נדפס באותיות גדולות מאירת עינים למען ירוץ
הקורא בו, ועתה קבלו מאתנו שלחן ועליו לחם וכל
מיני מגדים והתענגו בו, ויהיו חיים לנפשך, וכן
לגרגרותיך, תלך לבטח דרכך, ורגלך לא תגוף.

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

ליקוטי זוהר מוסר הלכה מ"חק לישראל" ו"יוסף לחק"

דבר יום ביומו

יום א פרשת מקץ

קודם הלימוד יאמר: הנני רוצה ללמוד, כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה, ולידי ידיעת התורה. והריני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהו"ה ובשם אדני מתיחדים יאהדונה"י על ידי הנעלם בדחילו ורחימו ביחודא שלים בשם כל ישראל.

זוהר

תרגום הזוהר

(מקץ דף קצ"ד ע"ב)

וַיִּשְׁלַח פְּרָעָה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף וַיְרִיצוּהוּ מִן הַבּוֹר וַגּוֹמֵר. רַבִּי אֲבָא פִּתַּח וְאָמַר (תהלים קמז) רֹצֵחַ יְיָ אֶת יְרֵאָיו אֶת הַמִּיחָלִים לְחַסְדּוֹ. כַּמָּה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְּהוּ בְּצַדִּיקֵינָא, בְּגִין דְּצַדִּיקֵינָא אֵינּוּן עֲבָדִין (שְׁלָמָא, וְעַבְדִּי) שְׁלָמָא לְעִילָא וְעַבְדִּי שְׁלָמָא לְתַתָּא, (בְּעִלּוּנֵיהוּ)

וַיִּשְׁלַח פְּרָעָה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף וַיְרִיצוּהוּ מִן הַבּוֹר וַגּוֹמֵר. רַבִּי אֲבָא פִּתַּח וְאָמַר בְּתִיב (תהלים קמז) רֹצֵחַ יְיָ אֶת יְרֵאָיו אֶת הַמִּיחָלִים לְחַסְדּוֹ. כַּמָּה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְּהוּ בְּצַדִּיקֵינָא, כַּמָּה חֲפֵץ הַקְּדוֹשׁ בְּרִיךְ הוּא בְּצַדִּיקִים, בְּגִין דְּצַדִּיקֵינָא אֵינּוּן עֲבָדִין (שְׁלָמָא וְעַבְדִּי) שְׁלָמָא לְעִילָא וְעַבְדִּי שְׁלָמָא לְתַתָּא, מִפְּנֵי שֶׁהַצַּדִּיקִים עוֹשִׂים שְׁלוֹם לְמַעְלָה (בְּעִלּוּנֵיהוּ)

מוסר

(מספר חרדים דף ס"ח ע"א)

אִרְ ה' מֵאִיר פְּנִיךָ וְאִתָּה חַי וְכֹהֵסְתָרוֹ מֵהַבֵּיט אֵלָיו תְּדִיר בְּעוֹד הוּא מִבֵּיט בְּךָ מִיַּד אָדָם גּוֹעַ, וְאִיךָ תִסְתִּיר פְּנִיךָ וּמַחְיֶיךָ, אֵין עוֹ פְּנִים גְּדוֹל מְזָה לְכֵן

הלכה פסוקה

(הרמב"ם הלכות תלמוד תורה פ"ז)

א עוֹן גְּדוֹל הוּא לְבֹזוֹת אֶת הַחֲכָמִים אוֹ עַל שְׂבִזוֹ בְּהַ תְּלַמְדֵי חֲכָמִים שְׁנֵאמַר (דה"ב לְשִׁנְאָתָן, לֹא חֲרָבָה יְרוּשָׁלַיִם אֲלֵא (לב) וַיְהִיו מַלְעֵיכִים בְּמִלְאַכְי אֱלֹהִים וּבֹזִים

זוהר

תרגום הזוהר

ועושים שלום למטה (בתחתונים),
ואעלין פלה בבעלה, ומכניסים את
הפלה (השכינה הקדושה) בבעלה (מדת
תפארת), ובגין כך קדשא בריך הוא
אתרעי בהו באינון דדחלין ליה
ועבדין רעותיה, ולכן הקדוש ברוך
הוא חפץ בהם באותם היראים אותו
ועושים רצונו.

למיחלים לחסדו, שואל, מאן אינון
מי הם שקוראם מיחלים לחסדו.
ומשיב, הוי אימא אינון דמשתדלי
באורייתא בליליא ואשתתפו בהדי
שכינתא, הוי אומר אותם
המשתדלים בתורה בלילה
ומשתתפים עם השכינה. וכד אתי
צפרא אינון מחבאן לחסדו, וכאשר יבא הבקר הם מצפים לחסדו (שנמשך עליהם חוט של חסד
כדלהלן).

והא אוקמוה בזמנא דבר נש אשתדל באורייתא בליליא חוטא דחסד אתמשיך עליה
ביממא, והרי פירשוהו, שבעת שהאדם עוסק בתורה בלילה, חוט של חסד נמשך עליו
ביום, כדכתיב (שם מב) יומם יצוה יי חסדו ובלילה שירה עמי. מאי טעמא יומם יצוה
יי חסדו, משום דבלילה שירה עמי, (משום שבלילה עסק בתורה והשתתף עם השכינה).

מוסר

התבייש מפניו והפגע: לסתום עיניו בתפלת לחש, ולהשמיע
יש לאדם לעשות עבודת המלך שהיא לתפלה בארבע פלי זרב הלשון
התפלה בארבע פלי זרב הלשון והלב והאזן והעין, דהא צריך אדם
בשום זמן וכל שכן בשעת העבודה:

הלכה פסוקה

דבריו ומתעתעים בנביאיו פלומר בוזים וכל המבזה התלמיד חכם אין לו חלק
מלמדי דבריו, וכן זה שאמרה תורה אם לעולם הבא והרי הוא בכלל פי דבר ה'
בחוקותי תמאסו מלמדי חוקותי תמאסו, בזה: ב אף על פי שהמבזה את החכמים

זוהר

תרגום הזוהר

ובגין כך רוצה יי את יראיו כתיב ולא ביראיו, כמאן דרעי ברעותיה לאחרא ואתרעי ליה לאתפייסא בהדיה, ובגין כך רוצה יי את יראיו ולא ביראיו.

ובגין כך רוצה יי את יראיו כתיב ולא ביראיו, (שלפי הפשט שהוא מלשון רצון הנה צריך לומר ביראיו). כמאן דרעי ברעותיה לאחרא ואתרעי ליה לאתפייסא בהדיה, כמי שחפץ ברצונו לאחר ונתרצה לו להתפייס עמו (ופרוש הפתיב רוצה ה' מלשון פיוס ורצוי, שמרצה ומפייס את אהביו). ובגין כך רוצה יי את יראיו ולא ביראיו.

כגונא דא יוסף הנה עציב בעציבו דרוחא בעציבו דלפא דהנה אסיר תמן, פיון דשדר פרעה בגיניה, מה כתיב, וירצוהו, אתפייסו ליה ואהדרו ליה מלין דחדוון מלין למחדי לפא, בגין דהנה עציב מן בירא.

כגונא דא יוסף הנה עציב בעציבו דרוחא בעציבו דלפא דהנה אסיר תמן, וכן הוא הפרוש פאן, שיוסף הנה עציב בעצבת רוח ובעצבת הלב,

שהיה אסור שמה, פיון דשדר פרעה בגיניה, פיון ששלח פרעה בשבילו להוציאו מן הבור, מה כתיב וירצוהו, מה נאמר בו, וירצוהו, לשון פיוס, אתפייסו ליה ואהדרו ליה מלין דחדוון מלין למחדי לפא, פיוסו אותו והשיבו לו דברי שמחה, דברים לשמח הלב, בגין דהנה עציב מן בירא. מפני שהיה עציב מן הבור.

הנה עציב בעצבת רוח ובעצבת הלב,

תא חזי בקדמיתא נפיל בבירא, בא וראה, בתחלה (כשהורד למצרים) נפל לבור (שאחיו השליכוהו אל הבור), בבירא אסתלק לבתר. בבור נתעלה אחר כך (כמו שנאמר וירצוהו מן הבור, ורצונו לומר שבמה שהקדוש ברוך הוא מכה בו מרפא).

מוסר

אף על פי שאדם עציב מצד עונותיו צריך להיות שמח בשעת העבודה, דכתיב (דברים כח) תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לכב וזה בכלל פל עבודת ה', קל וחומר בעבודת התפלה שנקראת עבודה שפלב:

הלכה פסוקה

אין לו חלק לעולם הבא, אם באו עדים והמבנה את החכם בדברים אפילו לאחר שבנהו אפילו בדברים חייב גדוי ומגדין אותו בית דין ברכים וקונסין אותו ליטרא זהב בכל מקום ונותנין אותה לחכם. ומיתה מגדין אותו בית דין והם מתירין אותו כשיתחזר בתשובה, אבל אם היה החכם חי אין מתירין אותו עד שירצה זה

זוהר

תרגום הזוהר

רבי שמעון אמר, עד לא אירע ליוסף ההוא עובדא, לא אקרי צדיק, פיון דנטר ההוא ברית קיימא, אקרי צדיק, ויהוא דרנא דברית קדישא אתעטר בהדיה, ומאן דהוה (עבד) פבור בקדמיתא אסתלק בהדיה, דכתיב ויריצוהו מן הבור, אסתלק מן דא, ואתעטר בבאר מים חיים.

רבי שמעון אמר עד לא אירע ליוסף ההוא עובדא לא אקרי צדיק, עד שלא קרה ליוסף אותו מעשה (של אשת פוטיפר) לא היה נקרא צדיק. פיון דנטר ההוא ברית קיימא אקרי צדיק, פיון ששמר אות ברית ההוא, נקרא צדיק, ויהוא דרנא דברית קדישא אתעטר בהדיה, ואותה המדרגה של ברית קדש נתעטרה עמו, ומאן דהוה (עבד) פבור בקדמיתא אסתלק בהדיה, ומי שהיה פבור בתחלה עמו (הינו השכינה הקדושה שהיא עמו אנכי בצרה) נתעלה עמו, דכתיב ויריצוהו מן הבור, אסתלק מן דא, ואתעטר בבאר מים חיים, נסתלק מן זה (בור הקליפות), ונתעטר בבאר מים חיים (הינו השכינה).

וישלח פרעה ויקרא את יוסף, שואל, לקרא ליוסף מפעי ליה, שאם פרעה היה הקורא על ידי שליח, היה צריך לכתוב וישלח פרעה לקרוא את יוסף. ומשיב, אלא ויקרא את יוסף דא קדשא בריך הוא זה הקדוש ברוך הוא שקראו לצאת לחרות. דכתיב אצל יוסף (שם קה) ענו בפכל רגלו וכו' עד עת בא דברו אמרת וי צרפתהו. עד עת בא דברו היינו

מוסר

פמה ראוי לאדם להיות קדוש ברמ"ח אבריו ולבו ונפשו אחרי שהוא היכל למלך הקדוש, כדכתיב (הושע יא) בקרבך קדוש ופתיב (ירמיה ז) היכל ה' המה וכתוב (ויקרא יט) קדושים תהיו כי

הלכה פסוקה

שגדוהו בשבילו, וכן החכם עצמו מנדה לכבודו לעם הארץ שהפקיר בו ואין צריך לא עדים ולא התראה ואין מתירין לו עד שינצח את החכם, ואם מת החכם פאין

זוהר

תרגום הזוהר

דְּבָרוֹ שֶׁל הַשְּׂכִינָה הִדְא הוּא דְּכְתִיב וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, כְּתִיב הִכָּא וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, כְּתִיב הִכָּא וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף וְכְתִיב הִתָּם וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה: מֹשֶׁה כְּמוֹ שֶׁשָּׁם הַכְּנָה וַיִּקְרָא הִינֵנו הַשְּׂכִינָה, אִף כֵּן וַיִּקְרָא הִינֵנו הַשְּׂכִינָה:

מוסר

טוֹטְפוֹת. מִכָּאן אָנוּ לְמִדִּין פִּיּוּצָא כְּזֶה שֶׁמְחַשֵּׁב מְמוֹנוֹ מֵעֲבוּדַת בּוֹדָאוֹ, וְכָל כָּל הַקּוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע בְּלִי כְּנָה שֶׁכֵּן אִם אֵין תּוֹעֵלַת בְּאוֹתוֹ הִרְהוּר מַעֲיַד שֶׁקָּר דְּהָא כְּתִיב בְּהַ כְּלָל לְכַבֵּד דְּעֵלִיָּה אֲתָמֵר (יִרְמִיָּה ב) אוֹתִי עֲזָבוּ וְהוּא הִדִּין לְתַפְלָה. וְאִם מְהִרְהֵר בְּקִנְיָנֵי הָעוֹלָם הוּא מְשַׁקֵּר וּבְכָל מְאֵדָּךְ

הלכה פסוקה

אֵין הֶרֶב חַיִּיב לְנַהוּג בּוֹ גְדוּי אֲבָל כָּל הָעָם חַיִּיבִין לְנַהוּג בּוֹ גְדוּי. וְכֵן מְנוּדָה לְנִשְׂיָא מְנוּדָה לְכָל יִשְׂרָאֵל. מְנוּדָה לְכָל יִשְׂרָאֵל אֵינוֹ מְנוּדָה לְנִשְׂיָא. מְנוּדָה לְעִירוֹ מְנוּדָה לְעִיר אַחֲרָת. מְנוּדָה לְעִיר אַחֲרָת אֵינוֹ מְנוּדָה לְעִירוֹ: דַּ בְּמַה דְּכָרִים אֲמוּרִים כְּמִי שֶׁנִּדְּוָהוּ עַל שְׁבוּזָה תְּלִמִּיד חֲכָם, אֲבָל מִי שֶׁנִּדְּוָהוּ עַל שְׂאָר דְּכָרִים שְׁחַיִּיבִין עֲלֵיהֶן גְדוּי, אֲפִילוּ נִדְּוָהוּ קָטָן שְׁבִישְׂרָאֵל חַיִּיב הַנִּשְׂיָא וְכָל יִשְׂרָאֵל לְנַהוּג בּוֹ גְדוּי עַד שֶׁיַּחְזוֹר בְּתִשְׁבּוּבָה מְדַבֵּר שֶׁנִּדְּוָהוּ בְּשִׁבְלֵוֹ וַיִּתִּירוּ לוֹ:

זֶה הַשְּׁעָר לְהַ' עֲדִיקִים יִבּוֹאוּ בּוֹ

ליקוטי זוהר מוסר הלכה
מ"חק לישראל" ו"יוסף לחק"

דבר יום ביומו

יום ב פרשת מקץ

קוֹדֶם הַלִּימוּד יֵאמַר: הִנְנִי רוֹצֵה לְלַמּוֹד, כְּדֵי שְׂבִיאֲנִי הַתְּלִמוּד לִיְדֵי מַעֲשֵׂה, וְלִיְדֵי דִיעַת הַתּוֹרָה. וְהִרְיֵנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָיָה בְּשֵׁם יְהוּ"ה וּבְשֵׁם אֲדֹנָי מִתְּיַחֲדִים יֵאֱהַדְוֵנָה" עַל יְדֵי הַנְּעִלָם בְּדַחֲלֵלוֹ וּרְחִימוּ בִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כּל יִשְׂרָאֵל.

זוהר

תרגום הזוהר

(מקץ דף קצ"ו ע"ב)

פִּתַח רַבִּי וְאָמַר כְּתִיב
(קהלת ט) רֵאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה
אֲשֶׁר אֶהְבֶּת וְגוֹמַר, תָּא חַזִּי, הָאִי קָרָא
בְּרִזָּא עֲלָאָה אִיהוּ, וְאוֹקְמוּהָ. רֵאֵה חַיִּים אֲלֵינִי
חַיִּין דְּעֲלָמָא דְאַתִּי, דְּנֹפְאָה הוּא בַר נֶשׁ דְּנֹכְבִי
כְּהוּ כְּדָקָא יֵאוּת.

פִּתַח רַבִּי שָׁמְעוֹן וְאָמַר כְּתִיב
(קהלת ט) רֵאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה
אֲשֶׁר אֶהְבֶּת וְגוֹמַר. תָּא חַזִּי הָאִי
קָרָא בְּרִזָּא עֲלָאָה אִיהוּ, בָּא וּרְאֵה,
זֶה הַמְּקָרָא הוּא בְּסוּד עֲלִיוֹן,
וְאוֹקְמוּהָ, וּכְבַר פִּירְשׁוּהוּ רֵאֵה חַיִּים
אֲלֵינִי חַיִּין דְּעֲלָמָא דְאַתִּי, רֵאֵה חַיִּים

הַפְּנֵנָה אֵלֵינוּ חַיִּים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא, דְּנֹפְאָה הוּא בַר נֶשׁ דְּנֹכְבִי כְּהוּ כְּדָקָא יֵאוּת, שְׂאֲשֶׁרֵי הָאָדָם
שְׂזוּכָה בְּהֵם פְּרָאוּי.

מוסר

(מספר חרדים דף ס"ח ע"א)

כְּתִיב (תהלים יט) הִנְחַמְדִּים מְזֶהָב וּמִפֶּז
זֶהָב לְהֵם הַמְּמַלְאִים בְּתִיָּהֶם כְּסָף שְׁבַעֲוֹלָם
רַב וְגוֹ'. בָּא לְהִלְהִיב לֵב הָעָם הַבָּא מְטַבֵּעַ זֶהָב וְהַכְּסָף הַגִּשְׁמִי בְּטֵל,

הלכה פסוקה

(הרמב"ם הלכות עבודה זרה פי"ב)

אֵין אֵין מְגַלְחִין פְּאֵת הָרֵאשׁ כְּמוֹ שֶׁהָיוּ שְׁנַאֲמַר (ויקרא יט) לֹא תְקִיפוּ פְּאֵת רֵאשְׁכֶם,
עוֹשִׂים עוֹבְדֵי גִלּוּלִים (ובְּהִנְיָה). וְחַיִּיב עַל כָּל פְּאָה וּפְאָה, לְפִיכָד הַמְּגַלַּח

זוהר

תרגום הזוהר

עם אשה אשר אהבת, דא פנסת ישראל. בגין דבה פתיב אהבה, דכתיב (ירמיה לא) ואהבת עולם אהבתי, בשעתא דסטרָא דימינא אחיד בה, דכתיב על פן משכתיך חסד.

עם אשה אשר אהבת דא פנסת ישראל, זהו מדת המלכות הנקראת פנסת ישראל, בגין דבה פתיב אהבת, מפני שבה נאמר אהבה, דכתיב (ירמיה לא) ואהבת עולם אהבתיך. אימתי נאמר בה אהבה, בשעתא דסטרָא דימינא אחיד בה, בעת שצד הימין שהוא מדת החסד, אוחו בה ומשם נמשך לה האהבה, דכתיב (שם) על פן משכתיך חסד.

כל ימי חיי הכלה, בגין דאיהי אתקשרת בחיים, ואיהי עולם דחיין שריין בה. דהא עלמא דא לא שריין ביה חיים, בגין דאינון תחת השמש, ולא מטאון הכא אינון נהורין דההוא שמשא, ואסתלקו מעלמא מיומא דאתחריב פי מקדשא, דכתיב (ישעיה יג) חשך השמש בצאתו וגומר, מאי חשך השמש דסליק נהוריה ולא נהיר, כמה דאת אמר (שם נו) הצדיק אכר וגומר.

כל ימי חיי הכלה (קהלת שם), אין הפונה על חיי העולם הזה רק השכינה נקראת הכל, ולכן ראה חיים עמה בגין דאיהי אתקשרת בחיים, מפני שהיא נתקשרה בחיים (על ידי מעשים טובים של האדם שנעשה יחוד בעולמות עליונים) ואיהי עולם

דחיין שריין בה, ואז היא עולם שהחיים שוכנים בו, דהא עלמא דא לא שריין ביה חיים, שהרי עולם הזה לא שוכנים בו חיים, בגין דאינון תחת השמש, בשביל שהם תחת השמש, ולא מטאון הכא אינון נהורין דההוא שמשא, ואינם מגיעים פאן אותם האורות של אותה השמש, (שהוא תפארת), ואסתלקו מעלמא מיומא דאתחריב פי מקדשא, ונסתלקו מן העולם מיום שנחרב בית המקדש, דכתיב (ישעיה יג) חשך השמש בצאתו וגומר, מאי חשך השמש דסליק נהוריה ולא נהיר, שנסתלק ועלה אורו ואינו מאיר, כמה דאת אמר כמו שנאמר (שם נו) הצדיק אכר וגומר. (ולכן מוכרח האדם במעשיו להמשיך לה חיים ממדת התפארת).

מוסר

אינו שנה כלום לכן יזדרזו לזהב ולכסף אשר שם להוליך בידם, והיינו דאמרו רבותינו זכרונם לברכה צדיקים מסגלים ותורה ומצוות ומעשים טובים. וכן האוהבי תענוגים יתלהב לבם לבקש להם תענוג רבותינו זכרונם לברכה צדיקים מסגלים (תהלים שם) ומתוקים מדבש וגו':

הלכה פסוקה

שני צדעיו אפילו בבת אחת והתראה בלבד ומניח שער כל הראש ואחד אחת לוקה שתים. אחד המגלה הפאות המגלה כל הראש באחד לוקה הואיל

זוהר

תרגום הזוהר

כי הוא חִלְקָךְ בְּחַיִּים, דָּא הוּא שְׁמַשׁא בְּסִיְהָרָא, וּבְעֵינָן לְמִיעַל סִיְהָרָא בְּשְׁמַשׁא וְשְׁמַשׁא בְּסִיְהָרָא דְלָא לְאַפְרָשָׁא לֹון. וְדָא הוּא חוּלְקָא דְבַר נֶשׁ לְמִיעַל בְּהוּ לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

כי הוא חִלְקָךְ בְּחַיִּים (קהלת ט), דָּא הוּא שְׁמַשׁא בְּסִיְהָרָא, זֶה הוּא חֲבוּר הַשֶּׁמֶשׁ (מדת תפארת) עִם הַיָּרֵחַ (מדת המלכות), וּבְעֵינָן לְמִיעַל סִיְהָרָא בְּשְׁמַשׁא וְשְׁמַשׁא בְּסִיְהָרָא דְלָא לְאַפְרָשָׁא לֹון, וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים לְהַכְנִיס הַיָּרֵחַ בְּהַשְּׁמֵשׁ וְהַשְּׁמֵשׁ בְּהַיָּרֵחַ שְׁלֵא לְהַפְרִידֵם, וְדָא הוּא חוּלְקָא דְבַר נֶשׁ לְמִיעַל בְּהוּ לְעֵלְמָא דְאַתִּי, וְזֶה הוּא חִלְקוֹ שֶׁל הָאָדָם לְהַפְנֵס בְּהֵם לְעוֹלָם הַבָּא.

מַה בְּתִיב בְּתַרְיָה (קהלת ט) כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יִדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה כִּי אִין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה בְּשִׂאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הוֹלֵךְ שְׁמָה. הָאִי קָרָא אִית לְאַסְתַּפְּלָא בִּיהַ, כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יִדְךָ לַעֲשׂוֹת, וְכִי הִתְרָה רְצוּעָה לְמַעַבְדַּ בְּר נֶשׁ כָּל מַה דְיָכִיל. אֶלְא לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ בְּתִיב, מְאִי בְּכַחַךְ, דָּא נִשְׁמַתִּיה דְבַר נֶשׁ, דְאִיהוּ חִילָא דְבַר נֶשׁ לְמִזְבִּי בְּה לְעֵלְמָא דִּין וְלְעֵלְמָא דְאַתִּי.

מַה בְּתִיב בְּתַרְיָה מַה נֶאֱמַר אַחֲרָיו (קהלת ט) כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יִדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה כִּי אִין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה בְּשִׂאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הוֹלֵךְ שְׁמָה. הָאִי קָרָא אִית לְאַסְתַּפְּלָא

בִּיה זֶה הַמְקָרָא יֵשׁ לְהַתְּבוּנָן בּוּ, כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יִדְךָ לַעֲשׂוֹת וְגוֹמַר, וְקִשָּׁה וְכִי הִתְרָה רְצוּעָה לְמַעַבְדַּ בְּר נֶשׁ כָּל מַה דְיָכִיל, וְכִי הוֹסַר הַעֲנֵשׁ שֶׁיַּעֲשֶׂה הָאָדָם כָּל מַה שְׁיָכּוּל, וּמִשִּׁיב אֶלְא לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ בְּתִיב, מְאִי בְּכַחַךְ דָּא נִשְׁמַתִּיה דְבַר נֶשׁ, זֶה נִשְׁמַתוֹ שֶׁל הָאָדָם, דְאִיהוּ חִילָא דְבַר נֶשׁ לְמִזְבִּי בְּה לְעֵלְמָא דִּין וְלְעֵלְמָא דְאַתִּי, שֶׁהוּא פָּחוּ שֶׁל הָאָדָם לְזִכּוֹת בּוּ לְעוֹלָם הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא, (וְהַפְּנָנָה כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יִדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ, עַל יְדֵי נִשְׁמַתְךָ הַמְלַמֶּדֶת אוֹתְךָ לַעֲשׂוֹת מַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, עֲשֵׂה, כִּי אַחַר כֵּךְ אִין מַעֲשֵׂה וְגוֹמַר כְּדַמְפְּרֵשׁ לְהַלֵּן).

מוסר

בְּנֵי אָדָם לֹא הָיוּ מְטַרְדִּין דַּעַתוֹ כִּי הָיוּ כְּלֵא הָיוּ בְּעֵינָיו, וְהֵינָנוּ דְאָמַר הַמְשׁוֹרֵר בְּעַמְדֵי תוֹךְ קְהֵלְךָ צוּר לְרוּמָם לֶךְ אֶכְרַע וְאֶפְוֶף רֵאשׁ וְקוּמָה, כְּלוֹמַר וְאִין חֲבַרְתֵּם

בְּתִיב (כראשית ו) אֵת הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ נַח הֵינָנוּ שֶׁהָיָה מִתְּבוּדָד עִם יוֹצְרוֹ וְאִין לוֹ חֲבָרָה עִם בְּנֵי אָדָם, אִי נָמִי מְרֹוב הִרְגָלוֹ בְּהַתְּבוּדָדוֹת אַף שֶׁהָיָה בְּתוֹךְ

הלכה פסוקה

וְגִלַּח כָּל תְּפֹאוֹת. בְּמַה דְּבָרִים אֲמֹורִים בְּאִישׁ הַמְּגִלַּח אֶבֶל אִישׁ הַמְּתַגַּלַּח אִינוּ לֹוקָה אֶלְא אִם בֶּן סִיעֵעַ לְמַגְלַח. וְהַמְּגִלַּח לֹא תְקִיפוּ פֹאת רֵאשְׁכֶם וְלֹא תִשְׁחִית

אֵת תְּקִיפוֹ לֹוקָה: בַּהֲאֵשָׁה שֶׁגִּלְחָה פֹאת רֵאשׁ הָאִישׁ אוֹ שֶׁנִּתְגַּלְחָה פְּטוּרָה, שְׁנֵאמַר לֹא תְקִיפוּ פֹאת רֵאשְׁכֶם וְלֹא תִשְׁחִית

זוהר

תרגום הזוהר

דְּבַר אַחַר בְּכַחַךְ דָּא הִיא אִשָּׁה
דְּקֵאמְרֵן, זוּ הִיא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר אֲמַרְנּוּ
(שֶׁהִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה),
דְּאִתְּי חֵילָא לְאַתְתַּקְפָּא בְּהַ בְּעֵלְמָא
דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, שְׁהִיא כְּחוּ שֶׁל
הָאָדָם לְהִתְחַזֵּק בְּהַ בְּעוֹלָם הַזֶּה

וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְמוֹכְבֵי
בְּהַ בְּהָאִי עֵלְמָא בְּהָאִי חֵילָא בְּגִין
דִּיתְתַּקְפָּא בְּהַ בְּהָאִי עֵלְמָא, וְצָרִיף
הָאָדָם לְזִכּוֹת בְּזַה הָעוֹלָם בְּזַה הַפַּח
בְּשָׁבִיל שִׁיתְחַזֵּק בְּהַ בְּעוֹלָם הַבָּא.

מָאִי טַעְמָא צָרִיף הָאָדָם לְהִתְאַמֵּץ
בְּקִיּוּם הַמְצוֹת בְּעוֹדוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
בְּגִין דְּלִבְתַּר דִּיפּוּק בַּר נֶשׁ מְהָאִי
עֵלְמָא לִית בִּיהַ חֵילָא לְמַעַבְדַּ מִיְדֵי
וְלוֹמַר הַשְׁתָּא מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה אַעֲבִיד
עוֹבְדִין מְכִינֵי, מִפְּנֵי שֶׁלְאַחַר שִׁיּצֵא

הָאָדָם מִזֶּה הָעוֹלָם אֵין בּוּ פַח שׁוּם לַעֲשׂוֹת עוֹד דְּבַר וְלוֹמַר עֲכָשְׁיוּ מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה אַעֲשֵׂה
מַעֲשִׂים טוֹבִים, דְּוֹדָא אֵין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה בְּשִׂאֻל אֲשֶׁר וְגוֹמֵר. אִי לֹא זָכִי
בַּר נֶשׁ בְּהָאִי עֵלְמָא לֹא יִזְכִּי בִיהַ לְבַתֵּר בְּהָאִי עֵלְמָא, אִם לֹא זָכָה הָאָדָם בְּזַה הָעוֹלָם
בְּמַצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, לֹא יִזְכֶּה בּוּ אַחַר כִּף בְּעוֹלָם הַבָּא, וְאוֹקְמוּהָ מָאֵן דְּלֹא אִתְקִין
וְוִוּדִין לְמִיתֵד מְהָאִי עֵלְמָא, וּכְבַר פִּירְשׁוּהוּ חֻכְמִים שְׁמִי שְׁלֹא הִכִּין צְדָה לִילָף מִזֶּה הָעוֹלָם,
לֹא יִיכּוֹל בְּהָאִי עֵלְמָא, לֹא יֵאכַל בְּעוֹלָם הַבָּא. וְאִית עוֹבְדִין מְכִינֵי דְעֵבִיד בַּר נֶשׁ בְּהָאִי

מוסר

מְטַרְדַת אוֹתִי לְהִתְפַּרֵד מִחֻשְׁבְּתִי מִמָּדָךְ כִּי
כָּל הָעוֹלָם עֲדָרִי צֵאן וְהוּא יִתְפַּרֵד הַרוּעָה
לְבַדּוֹ וּמַשְׁגִּיחַ עַל כָּל פְּרֻטֵי וּפְרֻטֵי, וְכָל

פְּרֻטֵי אֵין לוֹ לְהַשְׁגִּיחַ אֲלָא עַל הַרוּעָה
כִּי הַכֹּל שׁוֹיִן לְפָנָיו וְאֵין יִתְרוֹן לְזַה מִזֶּה,
וְהֵינּוּ דְאָמַר דְּוֹר הַמְּלָךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם

הלכה פסוקה

אַת פָּאת זְקַנְךָ כָּל שְׁיִשְׁנֵנוּ בְּכָל תְּשׁוּחִית תְּקוּף,
יִשְׁנֵנוּ בְּכָל תְּקוּף וְאִשָּׁה שְׂאִינָה בְּכָל זְקָן אֲסוּרִים בְּתַקְפָּה: גְּכָל מְצוֹת לֹא
תְשׁוּחִית לְפִי שְׂאִין לָהּ זְקָן אִינָה בְּכָל תַּעֲשֵׂה שְׁבַתְוָרָה אַחַד אֲנָשִׁים וְאַחַד נָשִׁים

תרגום הווהר

זוהר

עֲלָמָא דְיִיבֹול מְנִיְהוּ הָכָא וְכֵלָא אֲשֵׁתָאָר לְעֲלָמָא דָאָתִי וְלֵאֲתוֹנָא מְנִיְהוּ, וְיֵשׁ מַעֲשִׂים טוֹבִים שְׁעוֹשֶׂה הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם, שְׂאוּכַל מֵהֶם (מִהֶפְרוֹת), פֶּאן וְהַפֵּל (הַקְרוֹ) נִשְׂאָר לְעוֹלָם הָכָא לִיזוֹן מֵהֶם.

טְבִין דְעֵבִיד בְּרֵ נֵשׁ בְּהָאִי עֲלָמָא דְיִיבֹול מְנִיְהוּ הָכָא, וְכֵלָא אֲשֵׁתָאָר לְעֲלָמָא דָאָתִי וְלֵאֲתוֹנָא מְנִיְהוּ.

תָא חוּי יוֹסֵף זָכָה בְּהָאִי עֲלָמָא וְזָכָה בְּעֲלָמָא דָאָתִי, בָא וְרָאָה, יוֹסֵף זָכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְזָכָה בְּעוֹלָם הָכָא, בְּגִין דְבָעָא לְאֲתֵאֲחֵדָא בְּאִשָּׁה יְרָאָת יְיָ, מִפְּנֵי שֶׁהָיָה חָפֵץ לְהִתְאַחֵז בְּאִשָּׁה יְרָאָת ה' (מִדַּת הַמַּלְכוּת), בְּמָה דָאָתִי אָמַר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית לט) וְחֻטְאֵתִי לְאֱלֹהִים, (אֱלֹהִיִּים רוֹמוֹ לְמַלְכוּת, וְנִזְהָר לְכַל יַפְגָּם בָּהּ), וּבְגִין כֶּף זָכָה לְמִשְׁלַט בְּהָאִי עֲלָמָא, וּבִשְׁבִיל כֶּף זָכָה לְשַׁלַּט בְּזֵה הָעוֹלָם,

תָא חוּי, יוֹסֵף זָכָה בְּהָאִי עֲלָמָא, וְזָכָה בְּעֲלָמָא דָאָתִי, בְּגִין דְבָעָא לְאֲתֵאֲחֵדָא בְּאִשָּׁה יְרָאָת יְיָ, בְּמָה דָאָתִי אָמַר (בְּרֵאשִׁית לט) וְחֻטְאֵתִי לְאֱלֹהִים. וּבְגִין כֶּף זָכָה לְמִשְׁלַט בְּהָאִי עֲלָמָא, וְזָכָה לִזְוֵן לְיִשְׂרָאֵל.

מָה בְּתִיב (שם מז) וַיִּלְקַט יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף, וְהָכִי אֲתַחְזִי, דְהָא הָהוּא נְהָר דְנִגִיד וְנִפִיק אִיהוּ לְקִיט כֵלָא, וְכָל עוֹתֵרָא בֵיהּ קִימָא, וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב (שם א) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם, וְכֵלָא אִיהוּ כְּרָקָא יְאוֹת, דְּוִדָאִי יוֹסֵף בְּעִי לְמִשְׁלַט עַל מַלְכוּתָא.

וְזָכָה לִזְוֵן לְיִשְׂרָאֵל (שְׂיֹכְלוֹ לְעַמֵּד בְּזֵהמַת מְצָרִים וְלֹא לְהִתְעַרֵב אִתָּם).

מָה בְּתִיב (שם מז) וַיִּלְקַט יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף, וְהָכִי אֲתַחְזִי, וְכֵן רָאוּי לְהִיּוֹת, דְהָא הָהוּא נְהָר דְנִגִיד וְנִפִיק אִיהוּ לְקִיט כֵלָא, שְׁהָרִי אוֹתוֹ הִנְהָר הַמוֹשֵׁף וַיּוֹצֵא (מִדַּת הַיְסוּד שְׁשֹׁמֵר יוֹסֵף) הוּא לוֹקֵט הַכָּל (שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִכָּל הַסְּפִירוֹת שְׁלִמְעֵלָה מִמֶּנּוּ), וְכָל עוֹתֵרָא בֵיהּ קִימָא, וְכָל הַעֲשִׂירוֹת בּוֹ נִמְצָאָת, וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב וְזֵה הוּא סוּד הַכְּתוּב (שם א) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם, (אֱלֹהִיִּים פֶּאן הוּא בִינָה, רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם הוּא יְסוּד), וְכֵלָא אִיהוּ כְּרָקָא יְאוֹת, וְהַפֵּל הוּא כְּמוֹ שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת, דְּוִדָאִי יוֹסֵף בְּעִי לְמִשְׁלַט עַל מַלְכוּתָא שְׁבּוּדָאִי יוֹסֵף צָרִיף לְשַׁלַּט עַל הַמַּלְכוּת.

מוסר

(תהלים כב) ה' רועי לא אחסר כי איני חסר כי כלנו שוין וכמו כן הוא רועה אלף בגי' צלמות לא אירא רע כי אתה

הלכה פסוקה

תיבין חוץ מכל תשחית וכל תקוף וכל יטמא בהן למתים. וכל מצות עשה שהיא מזמן לזמן ואינה תדירה נשים פטורות, חוץ מקידוש היום ואכילת מצה בלילי הפסח ואכילת הפסח ושחיטתו והקהל ושמחה שהנשים חייבות:

זוהר

תרגום הזוהר

וְתָא חוּי כְּתִיב וַיִּרְכַּב אוֹתוֹ
בְּמִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה, שׁוֹאֵל, מֵאַן
מִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה, וּמְשִׁיב, קִדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא עֵבִיד לִיה לְצַדִּיק שְׁלִיטָא
בְּגִין דְּהָא מְנִיחָא אֲתָנֹן עֲלֵמָא, הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ לְצַדִּיק (מדת
יסוד) שְׁלִיט, מְפַנֵּי שְׁהָרִי מְמַנּוּ נִיזוֹן
הָעוֹלָם, וְאַצְטְרִיד לְאַתְוֹנָא, וְהָעוֹלָם
צְרִיד לְמִזְוֹנוֹת. וְקִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
אִית לִיה רְתִיבָא עֲלָאָה, וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא יֵשׁ לוֹ מִרְכַּבָּה עֲלִיוֹנָה,
וְאִית לִיה רְתִיבָא תַתְּאָה, וְיֵשׁ לוֹ
מִרְכַּבָּה תַחְתּוֹנָה, רְתִיבָא תַתְּאָה

וְתָא חוּי, כְּתִיב וַיִּרְכַּב אוֹתוֹ בְּמִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה,
מֵאַן מִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה, קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא עֵבִיד
לִיה לְצַדִּיק שְׁלִיטָא, בְּגִין דְּהָא מְנִיחָא אֲתָנֹן
עֲלֵמָא, וְאַצְטְרִיד לְאַתְוֹנָה, וְקִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
אִית לִיה רְתִיבָא עֲלָאָה, וְאִית לִיה רְתִיבָא
תַתְּאָה, רְתִיבָא תַתְּאָה אִיהִי מִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה,
וְיוֹסֵף צַדִּיק אֲקָרִי, וְלִיה אֲתַחְזִי לְמַתְהוּ רְכִיב
עַל מִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה. אֲשֶׁר לוֹ, לְקִדְשָׁא בְּרִידָא
הוּא, וְכֹלָא אִיהוּ בְּרוּא עֲלָאָה לְמַתְהוּ בְּגוֹוֹנָא
דְּלְעִילָא:

אִיהִי מִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה, מִרְכַּבָּה תַחְתּוֹנָה הִיא מֵדַת הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת מִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה (שֶׁהִיא
מִרְכַּבָּה לְהַסְפִּירוֹת הָעֲלִיּוֹנִים). וְיוֹסֵף צַדִּיק אֲקָרִי, וְיוֹסֵף נִקְרָא צַדִּיק, וְלִיה אֲתַחְזִי לְמַתְהוּ רְכִיב
עַל מִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה, אֲשֶׁר לוֹ, לְקִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וְלוֹ רְאוּי לְהִיֹּת רוֹכֵב עַל מִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה
אֲשֶׁר לוֹ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֹלָא אִיהוּ בְּרוּא עֲלָאָה לְמַתְהוּ בְּגוֹוֹנָא דְּלְעִילָא, וְהַכֹּל הוּא
בְּסוּד עֲלִיּוֹן לְהִיֹּת כְּעִין שְׁלֹמֶעֱלָה:

מוסר

עֲמַדִּי וְאִין מִי שְׁיִוְכַל לְהִזְיַקְנִי בְּלֹא י' הוּי אֲשׁוּר שְׁבֹט אֲפִי וּכְתִיב (ש"ב טז)
רְשׁוּתָךְ, וּמִי שְׁמַפְּהָ הִיא רְצוּעָה וְשְׁבֹט ה' אָמַר לוֹ קַלֵּל אֶת דָּוִד, וְאִם כֵּן שְׁבֹטְךָ
שְׁהוּעָה מִפֶּה אוֹתִי בַּה עַל דְּרָךְ (ישעי)

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

ליקוטי זוהר מוסר הלכה מ"חק לישראל" ו"יוסף לחק"

דבר יום ביומו

יום ג פרשת מקץ

קודם הלימוד יאמר: הנני רוצה ללמוד, כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה, ולידי ידיעת התורה. והריני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהו"ה ובשם ארנ"י מתיחדים יאהדונה"י על ידי הנעלם בדחילו ורחימו ביחודא שלים בשם כל ישראל.

זוהר

תרגום הזוהר

(מקץ דף קצ"ח ע"א)

וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת אָחָיו וְהֵם לֹא הִפְרִיחוּהוּ. רַבִּי
אֶלְעָזָר פָּתַח (תהלים מ"ט) לְמָה אֵירָא
בְּיָמַי רַע עֲזָו עַקְבֵי יִסְבְּנִי. תָּא חֲזִי, תִּלְתַּת אֵינֹנ
דְּדַחֲלִין וְלֹא יִדְעִין מַמָּה דְּחֲלִין, וְאוּקְמוּהָ.
אֲבָל אֵית מָאן דְּדַחֲלִין וְלֹא יִדַּע מַמָּה אִיהוּ

וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת אָחָיו וְהֵם לֹא
הִפְרִיחוּהוּ. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח
בְּתֵיב (תהלים מ"ט) לְמָה אֵירָא בְּיָמַי
רַע עֲזָו עַקְבֵי יִסְבְּנִי. תָּא חֲזִי תִּלְתַּת
אֵינֹנ דְּדַחֲלִין וְלֹא יִדְעִין מַמָּה דְּחֲלִין
וְאוּקְמוּהָ, בֵּא וּרְאָה, שְׁלֵשָׁה הֵם
שְׂמִפְחָדִים וְאֵינִם יוֹדְעִים לְמָה

מִפְּחָדִים (הנוטל צפנניו והמגלח והמקזי דם שלא נטלו ידיהם), וּכְבָר פִּירְשׁוּהוּ. אֲבָל אֵית מָאן
דְּדַחֲלִין וְלֹא יִדַּע מַמָּה אִיהוּ דְּחִיל, אֲבָל יֵשׁ עוֹד אֶחָד שְׂמִפְחָד וְאֵינוּ יוֹדַע מַמָּה הוּא מִפְּחָד,

מוסר

(מספר חרדים דף ס"ח ע"ב)

צָרִיף אָדָם בְּשׁוּמְעוֹ קוֹל הַקּוֹרָא לְהִשְׁכִּים קַל וְחוֹמֵר מַעְגְלוֹן מְלֵךְ מוֹאֵב כְּשֶׁאָמַר
לְעִבּוּדַת מְלִכּוֹ שֶׁל עוֹלָם, לִישָׂא לוֹ אֶהוּד (שופטים ג) דְּבַר אֱלֹהִים לִי אֲלִיף

הלכה פסוקה

(הר"מ הלכות עבודה זרה פ"ב)

א טוֹמְטוֹם וְאֶנְדְּרוּגִינוֹם הָרִי הֵן סָפַק וְחוֹמְרֵי הָאִשָּׁה בְּכָל מְקוֹם וְחֵיבִין בְּכָל
גוֹתְנִין עֲלֵיהֶן חוֹמְרֵי הָאִישׁ וְאִם עֲבָרוּ אֵינֶן לֹקִין: ב אַף עַל פִּי

זוהר

תרגום הזוהר

דחיל, בגין אינון חטאי דלא ידע דאינון חטאין ולא אשגח בהו, ואיהו דחיל מימי רע.

בגין אינון חטאי דלא ידע דאינון חטאין ולא אשגח בהו, בשביל שחטא אותם החטאים שלא ידע שהם חטאים ולא נזהר בהם, ואיהו דחיל מימי רע. ולכן הוא מפחד מימי רע.

מאן אינון ימי רע, אלין אינון יומין דאינון אנדמנן בההוא רע, ומאן אינון (ד"א איהו),

שואל, מאן אינון ימי רע, מי הם ימי רע, ומשיב, אלין אינון יומין דאינון אנדמנן בההוא רע, אלו אותם ימים שהם מזדמנים באותו הנקרא רע, שואל, ומאן אינון (ד"א איהו), ומי הוא אותו הרע, ומשיב, דא הוא יצר הרע דאיהו אקררי רע, זהו היצר הרע שהוא נקרא רע, ואית ליה יומין ודיען דאתייהיב ליה רשו בעלמא לאסתאחא לכל אינון דמסאבי ארחייהו, דמאן דאתי לאסתאבא מסאבי ליה, ואלין אינון אקרין ימי רע, ואלין ממנן על אינון חובין דרשין בהו בני נשא בעקבייהו.

דא הוא יצר הרע דאיהו אקררי רע, ואת ליה יומין ודיען דאתייהיב ליה רשו בעלמא לאסתאחא לכל אינון דמסאבי ארחייהו, דמאן דאתי לאסתאבא מסאבי ליה, ואלין אינון אקרין ימי רע, ואלין ממנן על אינון חובין דרשין בהו בני נשא בעקבייהו.

תא חזי, כל אינון דמסאבי ארחייהו, כפמה חבילי טהירין אנדמנן לגבייהו, ומסאבי להו,

ידועים שנתנה לו רשות בעולם להטעות לכל אותם המטמאים דרכם, דמאן דאתי לאסתאבא מסאבי ליה, שמי שבא לטמא מטמאין אותו, ואלין אינון אקרין ימי רע, ואלו הם שנקראים ימי רע, ואלין ממנן על אינון חובין דרשין בהו בני נשא בעקבייהו, ואלו הם ממנים על אותם עונות שדשים בהם בני אדם בעקביהם (הינו שקל הם בעיניהם ואינם נזהרים מהם).

תא חזי כל אינון דמסאבי ארחייהו כפמה חבילי טהירין אנדמנן לגבייהו, ומסאבי להו,

מוסר

מיד ויעמוד מעל הכפא פכה יעמוד אדם באתימה ולא יתעצל: כתיב (ויקרא ב) על כל קרבנד תקריב מלח, הרמז דמליח הרי הוא כרותח היינו היסורין והדאגה וההכנעה דכתיב (תהלים נא) זכחי אלהים רוח נשברה. וכשם שהמלח מקנים הכשר כף היסורין פדכתיב אחר הקללות אתם

הלכה פסוקה

שהאשה מתרת לגלח פאת ראשה הרי ואפילו קטן אסור לה לגלח לו פאה: היא אסורה לגלח פאת ראש האיש ג ופאה שמניחין בצדעה לא נתנו בו

תרגום הווהר

זוהר

בא וראה, כל אלו המטמאים דרפס, פמה חבילות (מחנות) מזיקים מזדמנים אצלם, ומטמאים אותן, דבארחא דבעי בר נש למיחד ביה הוא ארחא מדברין ליה ממש, שבררף שרופה האדם לילה, באותו הדרך ממש מנהיגים אותו, אתי בר נש לאתדבא פמה אינון דמסייעין ליה, בא האדם להטהר, הרבה הם שעוזרים לו.

דבארחא דבעי בר נש למיחד, ביה הוא ארחא מדברין ליה ממש, אתי בר נש לאתדבא, פמה אינון דמסייעין ליה.

הא תנינן דכד בר נש קם בצפרא, הרי למדנו, שפאשר האדם קם בבקר, בעי לאסחאה ידוי מגו נטלא דמיא דאיהו מאנא ליטול מניה מיא, צריך לרחץ ידיו מתוף פלי מים (הנקרא נטלא), שהוא פלי העומד לטל ממנו מים, מגו מאן דאסחי ידוי בקדמיתא, ויטל ממי שנטל ידיו בתחלה, פמה דאוקמוה. כמו שהעמידוה החכמים. ותא חזי בגין נטלא דא אוקימנא מלה. (ובא וראה שבשביל הפלי הזה הנקרא נטלא העמדנו הדבר (ופרשו), כי מה שאמרנו שיטול ידיו ממי שנטל ידיו תחלה הנקרא טהור, אין הפונה על אדם ממש, כי זה אי אפשר אם נוטל ידיו בעצמו, שנוטל מהשמאל שהוא טמא על הימין, רק הפונה על הפלי נטלא הנקרא טהור).

הא תנינן דכד בר נש קם בצפרא בעי לאסחאה ידוי מגו נטלא דמיא דאיהו מאנא ליטול מניה מיא, מגו מאן דאסחי ידוי בקדמיתא, פמה דאוקמוה. ותא חזי בגין נטלא דא אוקימנא מלה.

ותו דבעי ליה לבר נש לנטלא ידא ימינא בשמאלא, בגין לשלטאה ימינא על שמאלא, ויתסחי ימינא מן שמאלא, ובגין כך איהו

צריך לרחץ ידיו מתוף פלי מים (הנקרא נטלא), שהוא פלי העומד לטל ממנו מים, מגו מאן דאסחי ידוי בקדמיתא, ויטל ממי שנטל ידיו בתחלה, פמה דאוקמוה. כמו שהעמידוה החכמים. ותא חזי בגין נטלא דא אוקימנא מלה. (ובא וראה שבשביל הפלי הזה הנקרא נטלא העמדנו הדבר (ופרשו), כי מה שאמרנו שיטול ידיו ממי שנטל ידיו תחלה הנקרא טהור, אין הפונה על אדם ממש, כי זה אי אפשר אם נוטל ידיו בעצמו, שנוטל מהשמאל שהוא טמא על הימין, רק הפונה על הפלי נטלא הנקרא טהור).

ותו דבעי ליה לבר נש לנטלא ידא ימינא בשמאלא, ועוד למדנו, אם נוטל ידיו על ידי עצמו, שצריך לו להאדם לטל יד ימינו בשמאלו (שהשמאל ישמש את הימין בתחלה), בגין לשלטאה ימינא על שמאלא ויתסחי ימינא מן שמאלא, בשביל להשליט הימין (החסדים) על השמאל (הגבורות) ויתרחץ הימין מן השמאל, ובגין כך איהו נטילא, ובשביל כן היא

מוסר

נצבים כלומר על ידי אלו היסורין אתם של אדם מכניע לבו יותר מקללות קיימין פדכתיב (הושע ז) ואני יסרתני כדאיתא במסכת ברכות פתיב (מלאכי א) חזקתי זרועותם. והדאגה והמרדות בלבן אם אב אני איה כבודי ואם אדונים אני

הלכה פסוקה

חכמים שיעור ושמענו מזקנינו שאינו ללקט הפאות במספרים לא נאסר אלא מניה פחות מארבעים שערות ומתר השתתה בתער:

זוהר

תרגום הזוהר

הַנְטִילָהּ (להגביר הימין על השמאל),
 וְעַל דָּא מָאן דְנָטִיל יְדוּי יְטוּל יְמִינָא
 בְּשִׁמְאַלָא, לְשִׁלְטָאָה עַל שְׁמַאלָא,
 שְׁמַאלָא, וְלִכְן, מִי שְׁנוּטִל יְדוּי יְטִל
 (תחלה) יד ימינו בשמאלו, להשליט
 הימין על השמאל, בגין דלא יהיב
 דוכתא לַיְצַר הַרְע לְשִׁלְטָאָה כְּלָל,
 כְּדִי שְׂלָא יִתֵּן מְקוּם לַיְצַר הַרְע (צד
 השמאל) לְשִׁלְטָא כְּלָל (ומה שאחר כך
 נוטל השמאל בימין אין זה גורע, פי
 השמאל כבר נכנע, ולכן קל להטהר),
 וְהָא אֻקְיָמָנָא. וּכְבָר פִּירְשְׁנוּהָ.

תָּא חֲזוּ בְּשַׁעְתָּא דְדִינָא בִישָׂא שְׁלֵטָא
 לָא אֲתִיב יְדִיהָ מְלֵאכְאָשָׂא. בָּא
 וְרָאָה, בְּעַת שְׁתַּדִּין הַרְע שׁוֹלֵט, אֵינּוּ
 מְשִׁיב יְדוּ מִלְּהַרְע (וכיון שנתן רשות למשחית, מדיק אפלו לצדיקים), וּבְשַׁעְתָּא דִימִינָא שְׁלֵטָא
 עַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה לְתַבְרָא לֹון חַיִּים קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהוּ וְלָא שְׂצִי לֹון.
 אֲבָל בְּעַת שְׁהִימִין שׁוֹלֵט עַל הַגּוֹיִם לְשִׁבְרֵי אֹתָם, מְרַחֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם וְאֵינּוּ
 מְכַלָּה אֹתָם (הרי לך הפרש בין שליטת הימין לשליטת השמאל, לכן יזהר האדם בכל עניניו להגביר
 הימין על השמאל).

וּבְגִין כֶּךָ כָּל מָאן דְאִיהוּ חֲטִי בְּאֵינּוּן חֲטָאִין דְדִשׁ בְּהוּ בְּרַגְלֵי, לָא יָדַע בְּהוּ וְדַחִיל
 תְּדִירָא. וּבְשִׁבִיל כֶּךָ, כָּל מִי שְׁהוּא חוּטָא בְּאוֹתָם חֲטָאִים שְׁהָאָדָם דִּשׁ בְּהֶם בְּרַגְלֵי, אֵינּוּ
 יוֹדַע בְּהֶם שְׁחֲטָא, וְלִכְן הוּא מְפַחַד תְּמִיד. דְּוֹד מְלֵכָא הָוָה אֲסַתְּמַר תְּדִיר מְחוּבִין אֲלֵי,ּ

מוסר

דְּבִשְׁר וְדָם מְאָכִיל וּמְשַׁקָּה וּמְלַבֵּישׁ וְאָמְרוּ
 זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה יִשְׂרָאֵל פְּכִיכּוֹל מְפָרְנָסִים
 לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים, וְהִינּוּ דְכְּתִיב (במדבר
 כח) אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמִי, וְזֶה הַפְּכוּד מְקִיִּים
 וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ, וְעַל יְדֵי הַשִּׁירָה
 שְׁשָׂרְנוּ עַל הַיָּם עֲשִׂינוּ לֹו יִתְבַּרְךָ מְלַבּוּשׁ

אֵיהָ מוֹרְאֵי שְׁקָרָאנוּ יִתְבַּרְךָ בְּנִים כְּדְכְּתִיב
 (דברים יד) בְּנִים אֲתֶם לַה' אֱלֹהֵיכֶם, וּקְרָאנוּ
 עֲבָדִים לֹו כְּדְכְּתִיב (ויקרא כה) פִּי לִי בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וְהַעֲבַד יִרְא מְאֹדוֹנֵינוּ וּבִן
 יִכְבֵּד אָב וְכֵן אוֹהֵב, לְכֵן צְרִיכִים לְכַבֵּד
 אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים:
 אֵיזְהוּ פְכוּד עַל דְרָךְ שְׁאָמְרוּ בְּאֵבִיו

תרגום הווהר

זוהר

דוד המלך היה נשמר תמיד מחטאים אלו, וכך הנה נפיק לקרבא הנה מפשפש לון, וכאשר היה יוצא למלחמה היה מחפש במעשיו אם לא נכשל בהם כדי לעשות תשובה, ועל דא לא דחיל לאגחא עמהון קרבא, ועל פן לא היה מפחד לערוף עמהם מלחמה (כי לא היה ירא שיתעורר עליו מדת הדין, מפנין שהיה נשמר מהחטאים שאדם דש בעקביו).

וכך הנה נפיק לקרבא הנה מפשפש לון, ועל דא לא דחיל לאגחא עמהון קרבא.

ותא חזי, ארבע מלכין הוו, מאן דשאל דא לא שאל דא. דוד אמר (תהלים יח) ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד בלותם, מאי טעמא, בגין דהוה אסתמר מאלין חובין, ולא יהיב דוכתא לשנאוי לשלטאה, ועל דא בעי למרדף אבתריהו תדיר, ולא ירדפון אינון אבתריה למתבע חובוי ויפול בידיהו.

ותא חזי ארבע מלכין הוו, מאן דשאל דא לא שאל דא, בא וראה, ארבעה מלכים היו, מה שבקש זה לא בקש זה. דוד אמר (תהלים יח) ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד בלותם, (הינו שהווא בעצמו ירדף אחריהם ויהרגם), מאי טעמא (למה בקש פן), בגין דהוה אסתמר מאלין חובין, מפני שהיה נשמר מאלו

אסא הנה דחיל יתיר, אף על גב דהוה מפשפש בחטאוי, ולא כדוד מלכא, איהו בעי למרדף אבתריהו ולא יגיה לון, ויקטול לון קדשא ברין הוא. וכך הוה, דכתיב (ד"ה ב') ירדפם אסא והעם אשר עמו וגומר, וכתיב ויגוף יי את הכושים לפני אסא ולפני

החטאים, ולא יהיב דוכתא לשנאוי לשלטאה, ולא נתן מקום לשנאוי לשלט, ועל דא בעי למרדף אבתריהו תדיר, ועל זה רצה לרדף אחריהם תמיד, ולא ירדפון אינון אבתריה למתבע חובוי ויפול בידיהו. והם לא ירדפו אחריו לתבע חטאיו, ויפל בידיהם, כי לא חשש לזה, כי לא היה מה לגלגל עליו.

אסא הנה דחיל יתיר, אסא היה מתירא יותר, אף על גב דהוה מפשפש בחטאוי ולא כדוד מלכא, אף על פי שהיה מחפש בחטאיו לא כל כך כדוד המלך, ולכן התירא לערוף עמהם מלחמה, אבל לרדף אחריהם היה לו כח, איהו בעי למרדף אבתריהו ולא יגיה לון ויקטול לון קדשא ברין הוא, הוא רצה רק לרדף אחריהם אבל לא להלחם עמהם, אלא שהקדוש ברין הוא יהרגם. וכך הוה, דכתיב וכן היה כמו שכתוב (ד"ה ב' י"ד) ירדפם אסא והעם אשר עמו וגומר, וכתיב ויגוף יי את הכושים לפני אסא ולפני יהודה

מוסר

נאה פדכתיב (שמות טו) ויאמרו לאמר, בצע אמרתו פדאיתא במדרש ילקוט וכשחרב המקדש קרעו פדכתיב (איכה ב) בשירת בשלח, ובתפלתנו אנו עושים

זוהר

תרגום הזוהר

וַיְנַסּוּ הַכּוֹשִׁים. דָּוֵד מַה כְּתִיב בֵּיהּ
(שמואל א' ל') וַיָּבֵס דָּוִד מֵהַנְּשָׁף וְעַד
הָעָרֵב לְמַחְרָתָם, שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ הַכֶּסֶם,
אֲבָל אָסָא אִיהוּ רַדְף וְקִדְשָׁא בְּרִיד
הוּא מְחִי, אֲבָל אָסָא הוּא רַק רַדְף
אֲחֵרֵיהֶם וְהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא הַכֶּסֶם.

וְהוֹשְׁפֵט מְלֻךְ יְהוּדָה אוֹף הָכִי נְמוּ
הָוָה שְׂאִיל, גַּם כֵּן הָיָה מִבְּקֵשׁ (אֲבָל
בְּאִפְסָן אַחַר). וְאָמַר לֹא יִכְלֶנָּה לְמַרְדֵּף
וְלֹא לְקַטְלָא, אָמַר, אֵינִי יְכוּל לְרַדֵּף
אֲחֵרֵיהֶם וְלֹא לַהֲרֹג, אֲלֵא אֲנָא אֲזַמְּרָא
וְאִתָּה קַטִּיל לִזְוִן, אֲלֵא אֲנִי אֲרַבֵּן
בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוּת, וְאִתָּה תַּהֲרֹג
אוֹתָם, בְּגִין דְּלֹא הָוָה מִפְּשַׁשׁ כָּל
כֵּךְ בְּאָסָא, וְזֶה הָיָה בְּשִׁבִיל שְׁלֵא
הָיָה מִחֲפַשׁ בְּעוֹנוֹת שְׂאָדָם דֵּשׁ
בְּעַקְבֵי כָל כֵּךְ כְּאָסָא (וְלִכֵּן הִתִּירָא
אִפְלוּ מִמַּעַט הַדִּין שְׁלֵא יִתְעוֹרְרוּ עֲלֵיו),
וְקִדְשָׁא בְּרִיד הוּא עֶבֶד לִיהּ הָכִי,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא קִיבַל בְּקִשְׁתּוֹ
וְעָשָׂה לוֹ כֵּן, דְּכְתִיב (ד"ה ב' כ') וּבָעַת הַחֲלוֹ בְּרַנָּה וְתַהֲלֶה נְתָן יְיָ מְאָרְבִּים עַל בְּנֵי עַמּוֹן
מוֹאָב וְהָרָ שְׁעִיר הַבָּאִים לִיהוּדָה וַיִּגְנְפוּ.

חֲזַקְיָה מְלֻךְ יְהוּדָה אוֹף הָכִי נְמוּ, גַּם כֵּן הָיָה מִבְּקֵשׁ (אֲבָל בְּאִפְסָן אַחַר). אָמַר, אֲנָא לֹא יִכְלֶנָּה
לֹא לְזַמְּרָא וְלֹא לְמַרְדֵּף וְלֹא לְאַנְחָא קְרַבָּא, אָמַר, אֵינִי לֹא יְכוּל לֹא לְשִׁיר וְלֹא לְרַדֵּף וְלֹא
לְעַרְף מִלְחָמָה, בְּגִין דְּדַחִיל מַאֲלִין חוֹבִין דְּקִאֲמְרֵן, בְּשִׁבִיל שֶׁהִתִּירָא מֵאוֹתָם חֲטָאִים שְׂאֲמַרְנוּ
(לִכֵּן לֹא רָצָה אֵף לְשִׁיר שְׁלֵא יַעוֹרְרוּ הַמְקַטְרְגִים וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה הוּא שֹׁמֵחַ מִכְּפִלַת הַרְשָׁעִים וְהָרִי הוּא גַם
כֵּן עָשָׂה כֵּךְ וְכָד). מַה כְּתִיב (מלכים ב' יט) וַיְהִי בַלְיִלָה הַהוּא וַיֵּצֵא מִלְּאֲדָי יְיָ וַיִּבֶן בְּמַחְנֶה

מוסר

עֲטָרָה לוֹ כְּדַפִּירֵשׁ בְּזוּהַר כְּכֶמֶה דּוֹכְתִי יִתְבָּרַךְ מִתְקַן לָנוּ מִלְבוּשִׁים לְגִן עֵדֵן
עַל פְּסוּק (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק,
וְהָעֲטָרָה בְּכָלֵל הַמְּלָבוּשׁ לְמֻלְךָ גַּם הוּא

תרגום הזוהר

זוהר

אשור מאה שמונים וחמשה אלף וישבימו בבקר והנה כלם פגרים מתים. וחזקיה הנה יתיב בביתיה ושכיב בערסיה, וקדשא פריד הוא קטיל לון. וביתו ושוכב במטתו, וקדשא פריד הוא קטיל לון, והקדוש פרוף הוא הרגם.

וחמשה אלף וישבימו בבקר והנה כלם פגרים מתים. וחזקיה הנה יתיב בביתיה ושכיב בערסיה, וקדשא פריד הוא קטיל לון.

ומה צדיקים אלין הוו דחלין מאלין חובין, שאר בני עלמא על אחת כמה וכמה, בגין כך אית ליה לבר נש לאסתמרא מאלין חובין ולפשפשא בהון פדקאמרן, בגין דלא ישלטון עלוי אינון ימי רע דלא מרחמי עליה.

ומה צדיקים אלין הוו דחלין מאלין חובין שאר בני עלמא על אחת כמה וכמה, ומה צדיקים אלו היו מפתדים מאלו העונות, שאר בני עולם לא כל שפן, בגין כך אית ליה לבר נש לאסתמרא מאלין חובין ולפשפשא בהון פדקאמרן, בשביל כך יש לו לאדם להשמר מאלו החטאים ולחפש בהם כמו שאמרנו, בגין דלא ישלטון עלוי אינון ימי רע דלא מרחמי עליה, כדי שלא ישלטו עליו אותם "ימי רע" שאינם מרחמים עליו.

תא חזו, ויבר יוסף את אחיו, בשעתא דנפלו בידיה איהו רחים עליהו, בגין דאיהו שלים, והם לא הפירוהו, דאינון שמעון ולוי אתו מסטררא דדינא קשיא, ועל דא לא רחימו עליה. דהא כל אינון מאריהון דדינא קשיא, לא מרחמי עליהו דבר נש בשעתא דנפלי בידיהו.

תא חזו ויבר יוסף את אחיו בשעתא דנפלו בידיה איהו רחים עליהו, בשעה שנפלו הם בידו,

ובגין כך אמר דוד (תהלים מט) למה אירא, יראתי לא כתיב, אלא אירא, (אלא) דאית (נ"א דלית) לי למדחל מאינון ימי רע פדקאמרן.

הוא רחם עליהם, בגין דאיהו שלים, מפני שהוא שלם (מדת יסוד כלול בו חסד ורחמים מצד הימין). והם לא הפירוהו דאינון שמעון ולוי אתו מסטררא דדינא קשיא, שהם שמעון ולוי באו מצד הדין הקשה (מצד השמאל), ועל דא לא רחימו עליה, ומשום על זה לא רחמו עליו, דהא כל אינון מאריהון דדינא קשיא לא מרחמי עליהו דבר נש בשעתא דנפלי בידיהו, שהרי כל אותם בעלי הדין הקשה אינם מרחמים על האדם בשעה שנופלים בידיהם,

ובגין כך ובשביל פן אמר דוד (תהלים מט) למה אירא, יראתי לא כתיב (לשון עבר), אלא אירא לשון עתיד, (אלא) דאית (נ"א דלית) לי למדחל מאינון ימי רע פדקאמרן, שיש לי לפחד תמיד ולהשמר מאותם ימי רע, כמו שאמרנו.

זוהר

תרגום הזוהר

עון עקבי יסבני. שואל, מאן עקבי, מי הם עקבי, ומשיב, אלין אינון ברוא דמהימנותא דכתיב (בראשית כה) וידו אוחות בעקב עשו, דא הוא עקב, דמסתכלין בהו דדש ביה בר נש תדיר בעקבוי. ואלו הקליפות הם עקב של עשו, ואינון עקבין דמסתכלין בהו תדיר בההוא חובא דדש ביה בר נש תדיר בעקבוי, והם (הקליפות) נקראים עקבים מפני שמסתכלים תמיד באותו החטא שדש בו האדם תמיד בעקביו, (ועל זה אמר דוד עון עקבי יסבני, שמסובכים אותו תמיד להסתכל אם יחטא באותם החטאים כדי להענישו, ולכן צריך להתירא ולהשמר מהם).

תא חזי מה פתיב בא וראה, מה נאמר (ישעיה ה) הוי מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה. בחבלי השוא, חבלים דקים שכמעט שאין בהם ממש, והיינו עונות הקלים דדש ביה בעקבא ולא חייש עליה, שדש

בו בעקביו ולא מחשיב אותו לחטא, ולכתר אתתקף ואתעביד (בחבלי השוא) בעבות העגלה, ואחר כך (על ידי שנכשל בהם פעמים רבות מחמת שאינו שם לב להזהר מהם) מתחזק ונעשה עב בעבות העגלה (פחבלים שקושרים בהם העגלה). ואתתקף ההוא חטאה, ומתגבר אותו החטא, ואסמי ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי, ומטעה אותו (ומסירו מדרך הטוב) בעולם הזה ובעולם הבא.

זכאין אינון צדיקניא דידעין לאסתמרא מחוביהו, אשריהם הצדיקים שיודעים להשמר מחטאיהם, ואינון מפשפשיין תדיר בעובדייהו בגין דלא ישתבח עלייהו מקטרנא בהאי עלמא, והם מחפשים ומדקדקים תמיד במעשיהם (שלא יפסלו בחטא, ואם נכשלו עושים תשובה מיד), כדי שלא ימצא עליהם מקטרג בזה העולם, ולא יכטון עלייהו לעלמא דאתי, ולא ישטינו עליהם לעולם הבא, דהא אורייתא מתקנא להו ארחין ושבילין למיתד בהו, שהרי התורה מתקנת להם דרכים ושבילים לילך בהם, דכתיב (משלי ג) דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום:

עון עקבי יסבני. מאן עקבי, אלין אינון ברוא דמהימנותא דכתיב (בראשית כה) וידו אוחות בעקב עשו, דא הוא עקב, ואינון עקבין דמסתכלין בהו תדיר בההוא חובא דדש ביה בר נש תדיר בעקבוי.

תא חזי, מה פתיב (ישעיה ה) הוי מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה. בחבלי השוא, דדש ביה בעקבא ולא חייש עליה, ולכתר אתתקף ואתעביד (בחבלי השוא) בעבות העגלה, ואתתקף ההוא חטאה, ואסמי ליה בהאי עלמא, ובעלמא דאתי.

זכאין אינון צדיקניא דידעין לאסתמרא מחוביהו, ואינון מפשפשיין תדיר בעובדייהו, בגין דלא ישתבח עלייהו מקטרנא בהאי עלמא, ולא יכטון עלייהו לעלמא דאתי, דהא אורייתא מתקנא להו ארחין ושבילין למיתד בהו, דכתיב (משלי ג) דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום:

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

ליקוטי זוהר מוסר הלכה מ"חק לישראל" ו"יוסף לחק"

דבר יום ביומו

יום ד פרשת מקץ

קודם הלימוד יאמר: הנני רוצה ללמוד, כדי שביאני התלמוד לידי מעשה, ולידי ידיעת התורה. והריני עושה לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתיחדים יאהדונה"י על ידי הנעלם בדחילו ורחימו ביחודא שלים בשם כל ישראל.

זוהר

תרגום הזוהר

(מקץ דף קצ"ט ע"א)

וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלוּמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם
וְגוֹמֵר. רַבִּי חַיִּיא פָּתַח וְאָמַר (משלי)
בְּנִפּוֹל אוֹיֵבךָ אַל תִּשְׁמַח וּבִכְשָׁלוֹ אַל
יִגַּל לִפְּךָ. תָּא חֲזוּ, קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד
לֵיהּ לְבַר נָשׁ דִּינֻכְי לִיקְרָא דִּילֵיהּ, וְלִשְׁמֻשָׁא
קָמִיהּ תְּדִירָא, וְלֹא שְׁתַּדְלָא בְּאוּרֵייתָא יִמְכָּא
(על ידי שְׂכִינ בְּסוּדוֹת עֲלִיוֹנִים), וְלִשְׁמֻשָׁא קָמִיהּ תְּדִירָא, וְלִשְׁמֻשׁ לְפָנָיו תְּמִיד (בְּעִבּוֹדַת ה').

וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלוּמוֹת אֲשֶׁר
חָלַם לָהֶם וְגוֹמֵר. רַבִּי חַיִּיא
פָּתַח וְאָמַר פְּתִיב (משלי כד) בְּנִפּוֹל
אוֹיֵבךָ אַל תִּשְׁמַח וּבִכְשָׁלוֹ אַל יִגַּל
לִפְּךָ. תָּא חֲזוּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עֶבֶד לֵיהּ לְבַר נָשׁ דִּינֻכְי לִיקְרָא
דִּילֵיהּ, בָּא וִירָא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עָשָׂה אֶת הָאֲדָם כְּדִי שְׂיִזְכָּה לְכַבּוֹדוֹ
(על ידי שְׂכִינ בְּסוּדוֹת עֲלִיוֹנִים), וְלִשְׁמֻשָׁא קָמִיהּ תְּדִירָא, וְלִשְׁמֻשׁ לְפָנָיו תְּמִיד (בְּעִבּוֹדַת ה').

מוסר

(מספר חרדים דף ס"ח ע"ב)

פְּתִיב (תהלים טז) שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד, מִהַשְׁקַפַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲלֵיהֶם שְׂאֵם רָגַע
יַעַן הָיִיתָ לְעוֹלָם חַיִּיתָ וְקִיּוּם אֶחָד יִפְסִיק יֵאבְדוּ וְהָיוּ כְּלֹא הָיוּ, הֵי תִכֵּן

הלכה פסוקה

(הר"מ הלכות עבודה זרה פ"ב)

א דָּרַךְ כְּהִנֵּי עֲבוֹ"ם הָיָה לְהִשְׁחִית וְקָנָם וְחָמַשׁ פִּיאוֹת יֵשׁ בּוֹ לְחֵי הָעֲלִיּוֹן וְלְחֵי
לְפִיכָךְ אֶסְרָה תוֹרָה לְהִשְׁחִית הַזֶּקֶן. הַתַּחֲתוֹן מִימִין וְכֵן מִשְׁמָאל וְשִׁבּוֹלֵת הַזֶּקֶן,

זוהר

תרגום הזוהר

ולילי, בגין דקדשא בריך הוא אתרעי בה באורייתא תדיר.

ולאשתדלא באורייתא יממא ולילי, ולעסק בתורה ביום ובלילה, בגין דקדשא בריך הוא אתרעי בה באורייתא תדיר. מפני שהקדוש ברוך הוא חפץ בה בתורה תמיד.

וכיון דברא קדשא בריך הוא לאדם, יהב קמיה אורייתא, ואוליף ליה בה למנדע ארחהא, מנלן דכתיב (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה, ולבתר ויאמר לאדם הן יראת יי היא חכמה וסוד מרע בינה, פיון דאסתפל בה ולא נטיר לה, עבר על פקודא דמריה, ואתפס בחוביה.

וכיון דברא קדשא בריך הוא לאדם, וכאשר ברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, יהב קמיה אורייתא, ואוליף ליה בה למנדע ארחהא, נתן לפניו התורה, ולמדו בה לדעת דרכיה, מנלן מאיפוא לנו זה, דכתיב (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה, שבתורה ברא את הבריאה ולבתר ואחר כך ויאמר לאדם הן יראת יי היא חכמה וסוד מרע בינה, למד התורה לאדם. פיון דאסתפל בה ולא נטיר לה, עבר

וכל אינון דעברו על מלה חדא דאורייתא, אתפסו בה. שלמה מלכא דאתחכם על כל בני עלמא, עבר על מלה חדא דאורייתא, וגרים ליה לאתעברא מלכותיה מניה,

על פקודא דמריה ואתפס בחוביה, פיון שהסתפל בתורה, ולא שמרה, עבר על מצות אדונו, ונלכד בעונו.

וכל אינון דעברו על מלה חדא דאורייתא אתפסו בה, ומה כל אותם שעברו (רק) על דבר אחד שבתורה, נלכדו בה, בגון שלמה מלכא דאתחכם על כל בני עלמא עבר על מלה חדא דאורייתא, שלמה המלך שנתחכם על כל בני האדם, עבר על דבר אחד שבתורה, שהרבה לו נשים, וגרים ליה לאתעברא מלכותיה מניה, וזה גרם לו שעברה ממנו מלכותו

מוסר

למקבל החיות שיתעלם מלהשקיף והלבנה כשהיא נגד השמש תקבל האור מלדרוש את ה', וזהו (שם יד) ה' משמים פן ראוי לאדם, ועל זה נאמר (משלי טז) השקיף על בני אדם לראות היש משפיל. באור פני מלך חיים, ולכן צריך שרגע

הלכה פסוקה

ולוקה על כל פאה ופאה ואם נמלן בלן פאת וקנד גילוח שיש בו השחתה, לפיכך פאחת לוקה חמש. ואינו חייב עד שיוגלחנו בתער שנאמר (ויקרא ט) ולא תשחית את לוקה עד שסייע. ואשה מתרת להשחית

תרגום הווהר

זוהר

(על ידי אשמדאי, כמו שאמרו בגמרא (גטין סח:), ולא תפליגא מלכותא מן פנוי, וגרם שנתחלקה המלכות מן פנוי, מאן דאעבר על אורייתא על אחת במה וכמה, מי שעובר על כל התורה, על אחת במה וכמה שילכד בהם.

ולא תפליגא מלכותא מן פנוי מאן דאעבר על אורייתא על אחת במה וכמה.

ועכשיו מקשה, ויוסף דהנה ידע אורייתא, ואחוי נפלו בדיה, אמאי גלגל עליהו כל גלגולא דא, ויוסף שהיה יודע התורה, ואחיו נפלו בידו וידע שאסור לנקם, אם פן למה סבב עליהם כל אלו הסבות וצערם בעלילה שמרגלים הם, והא איהו ידע אורייתא דאוליף ליה אבוי, והרי הוא ידע התורה שהרי למדו אביו. אלא חס ושלום דיוסף גלגל עליהו גלגולין לנקמא מנייהו, אלא חס ושלום שיוסף סבב עליהם סבות לנקם מהם, אלא כל דא לא עבד אלא לאייתאחא לאחוי בנימין לגביה דתיאובתיה הנה לגביה, ואיהו לא שבק לאחוי למנפל, דהא

ויוסף דהנה ידע אורייתא, ואחוי נפלו בדיה, אמאי גלגל עליהו כל גלגולא דא, והא איהו ידע אורייתא דאוליף ליה אבוי. אלא חס ושלום דיוסף גלגל עליהו גלגולין לנקמא מנייהו, אלא כל דא לא עבד אלא לאייתאחא לאחוי בנימין לגביה, דתיאובתיה הנה לגביה, ואיהו לא שבק לאחוי למנפל, דהא

עליהם כל אלו הסבות וצערם בעלילה שמרגלים הם, והא איהו ידע אורייתא דאוליף ליה אבוי, והרי הוא ידע התורה שהרי למדו אביו. אלא חס ושלום דיוסף גלגל עליהו גלגולין לנקמא מנייהו, אלא חס ושלום שיוסף סבב עליהם סבות לנקם מהם, אלא כל דא לא עבד אלא לאייתאחא לאחוי בנימין לגביה דתיאובתיה הנה לגביה, אלא כדי להביא את אחיו בנימין אליו, שתשוקתו היתה אליו, (והענין, שרצונו היה שיתכפרו במה שמכרוהו, על פן בקש להביא את בנימין, והעליל עליו כדי שישאר אצלו עבד, והם אם ימסרו נפשם עליו, בזה יכפר עונם שמכרו אותו למצרים). והראיה ואיהו לא שבק לאחוי למנפל, והוא

מוסר

ודע פי באהבה ה' הנכבד ועמו פאשר יאהב איש את בנו תהיה מרפכה לחסד הנקראת אהבת חסד נגד היו"ד. וכשתהיה תמיד דין לכף זכות תהיה מרפכה לה"א נגד הגבורה שנתק שלה

לא יסיר עיני שכלו מלפניו אז יאר לו פנים דכתיב (במדבר ו) יאר ה' פניו אליך. אורו יתברך מלא עולם הוא המחיה את כלם כל רגע ורגע, ואם אינו נראה, בוש מפניו ושתוק בשחות עינים וכוכד ראש:

הלכה פסוקה

התחתונה, ואף על פי שהוא מתר לא נהגו ישראל להשחיתו אלא יגלח קצתו עד שלא יעכב אכילה ושתיה: ג העברת השער משאר הגוף כגון בית השחי ובית

זקנה אם יש לה שער בזקן, ואם השחיתה זקן האיש פטורה: ב השפה מתר לגלחו בתער והוא השער שעל גב השפה העליונה, וכן השער המדולדל מן השפה

זוהר

תרגום הזוהר

לא עזב את אחיו לנפול, דהא כתיב שהרי נאמר ויצו יוסף וימלאו את בליהם בר וגומר, וכל דא בגין דלא ינפלו, וכל זה בשביל שלא יפלו, (ואלו בדעתו היה לנקם מהם לא היה מטיב להם בזה).

כאן הביא דרש של יהודי אחד בפסוק (משלי כח) עובד אדמתו ישבע לחם, וממשיך תו פתח ודרש קרא אבתריה, עוד פתח ה'יהודי ואמר מקרא שלאחריו, איש אמונות רב ברכות, דא הוא בר נש דמחיימנותא דקדשא בריה הוא ביה, זה הוא בן אדם שאמונת הקדוש ברוך הוא בו,

בגון רבי ייסא סבא, דאף על גב דהנה ליה מיכלא דההוא יומא למיכל, לא הנה מתקין ליה עד דשאל מוּזוניה קמי מלכא קדישא, כמו רבי ייסא סבא, שאף על פי שהיה לו מאכל של אותו היום לאכל, לא היה עורף שלחנו עד שבקש פרנסתו מלפני המלך הקדוש, לבתר דצלי צלותיה ושאל מוּזוניה קמי מלכא בדין תוה מתקין, לאחר שהתפלל תפלתו ובקש על מזונו מלפני המלך, אז היה עורף שלחנו, והנה אמר תדיר לא נתקין עד דינתגון לן מבי מלכא, והיה אומר תמיד, לא נערף השלחן עד שינתגו לנו מבית המלך:

מוסר

ותדבר תמיד לבריות בנחת ופיוס תהיה מרפכה למדת המלכות הנקראת יראת ה' ה"א אחרונה שבשם, ונקראת עת רצון דנעוץ סופן בתחלתן, והרי זכית לידבק ביוצרך בעשר ספירותיו ותקרא קדוש לקיים הכתוב (ויקרא יט) קדושים תהיו:

הלכה פסוקה

תיקון נשים, אבל במקום שמעבירין השער הנשים ואנשים אם העביר אין מפין אותו. ומתן להעביר שער של שאר אברים במספריים בכל מקום:

כתיב ויצו יוסף וימלאו את בליהם בר וגומר, וכל דא בגין דלא ינפלו.

תו פתח ואמר קרא אבתריה, (משלי כח) איש אמונות רב ברכות, דא הוא בר נש דמחיימנותא דקדשא בריה הוא, ביה בגון רבי ייסא סבא, דאף על גב דהנה ליה מיכלא דההוא יומא למיכל, לא הנה מתקין ליה, עד דשאל מוּזוניה קמי מלכא קדישא, לבתר דצלי צלותיה ושאל מוּזוניה קמי מלכא, בדין הנה מתקין, והנה אמר תדיר, לא נתקין עד דינתגון לן מבי מלכא:

הוא היכל הזכות. וכשתדבר לשון טוב הפך לשון הרע ותהיה עניו כהלל הזקן תהיה מרפכה למדת התפארת דמקרי לשון הטוב, וכתיב (שם יב) והאיש משה עניו מאד נגד הוי"ו. וכשתהיה בכבוד ראש ירא וזוחל תמיד מאור נוצץ מלא עולם

הערוה אינו אסור מן התורה אלא מדברי סופרים, והמעבירו מפין אותו מפת מרדות. במה דברים אמורים במקום שאין מעבירין אותו אלא נשים פדי שלא יתקן עצמו

זֶה הַשַּׁעַר לְהַ' צְדִיקִים יִבְאוּ בוֹ

ליקוטי זוהר מוסר הלכה מ"חק לישראל" ו"יוסף לחק"

דבר יום ביומו

יום ה פרשת מקץ

קוֹדֶם הַלְיָמוּד יֵאמַר: הִנְנִי רוֹצֵה לְלַמּוֹד, כְּדֵי שְׂבִיאֲנִי הַתְלַמּוּד לִידֵי מַעֲשֵׂה, וְלִידֵי
יְדִיעַת הַתּוֹרָה. וְהִרְיֵנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיָה בְּשֵׁם יְהוּ"ה וּבְשֵׁם
אֲדֹנָי מִתְיַחֲדִים יֵאָהֲדוּנָה"י עַל יְדֵי הַנַּעֲלָם בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ בִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

זוהר

תרגום הזוהר

(מקץ דף ר"א ע"ב)

רְבִי אַבְא הָוֵה יְתִיב אֶתְרַעָא דְאַבְבָּא דְלוֹד,
חָמָא חָד בַּר גִּשׁ דְהָוֵה אֲתֵי וְיְתִיב בְּחָד
קוֹלְטָא דְתֵלָא דְאַרְעָא, וְהָוֵה לְאִי מְאַרְחָא,
וְיְתִיב וְנָאִים תַּפְּזָן, אֲדַהְכִי חָמָא חָד חִיּוּנָא

רְבִי אַבְא הָוֵה יְתִיב אֶתְרַעָא דְאַבְבָּא
דְלוֹד, רְבִי אַבְא הָיָה יוֹשֵׁב בְּפֶתַח
שַׁעַר הָעִיר לוֹד, חָמָא חָד בַּר גִּשׁ
דְהָוֵה אֲתֵי וְיְתִיב בְּחָד קוֹלְטָא דְתֵלָא
דְאַרְעָא, רָאָה אָדָם אֶחָד שֶׁהָיָה בָּא
וְיֹשֵׁב עַל תֵּל עֶפְרַיִם שֶׁנִּתְלַקֵּט עַל הָאָרֶץ.

וְהָוֵה לְאִי מְאַרְחָא, וְהָיָה עֲרִיף מֵהַדְרָךְ, וְיְתִיב וְנָאִים תַּפְּזָן, וְיֹשֵׁב וְיִשָּׁן שָׁם, אֲדַהְכִי חָמָא חָד
חִיּוּנָא דְהָוֵה אֲתֵי לְגַבִּיתָא, בֵּין כּוּף רָאָה רְבִי אַבְא נָחַשׁ אֶחָד שֶׁהָיָה בָּא אֶצְל הָאִישׁ

מוסר

(מספר חרדים דף ס"ח ע"ב)

דַּע כִּי אִם חָס וְשָׁלוֹם אֶתָּה שׁוֹנֵא אִישׁ דְּעֵשֶׂר קְלִיפִין מְסַאֲבִין מְנַקְרָאִים אֵיבָה,
יִשְׂרָאֵל תַּהֲיֵה מְרַפְכָּה לְטוֹמְאָה וּבִהְיוֹתָךְ דָּן לְכַף חוֹבָה תַּהֲיֵה מְרַפְכָּה

הלכה פסוקה

(הר"מ הלכות עבודה זרה פי"ב)

אֵל לֹא תַעֲרֶה אִשָּׁה עָדִי הָאִישׁ כְּגוֹן רֵאשָׁה כְּאִישׁ, וְלֹא יַעֲרֶה אִישׁ עָדִי אִשָּׁה
שְׂתָּשִׁים בְּרֵאשָׁה מְצַנְפֵת אוֹ כּוֹבַע כְּגוֹן שְׂיִלְבֵּשׁ בְּגָדֵי צְבָעוֹנִים וְחָלִי זָהָב
אוֹ שְׂתִלְבֵּשׁ שְׂרִיז וּכְיוּצָא בּוֹ אוֹ שְׂתַגְלַח בְּמָקוֹם שְׂאִין לּוֹבְשֵׁין אוֹתָם הַכֵּלִים וְלֹא

זוהר

תרגום הזוהר

להרגו, נפק קוסמפא דגורדנא, וקטיל ליה לחיויא, יצאה שלהבת אש (או חתיכת עץ משרש אילן) ונהרגו לנחש, כד אתער ההוא בר נש חמא ההוא חיויא לקבליה דהנה מית, פשנתעורר אותו האיש, ראה את הנחש ההוא לנגדו שהיה מת, אזדקף ההוא בר נש, ונפל ההוא קולטא לעומקא דתחותוי ואשתויב. קם אותו האדם, ותיכף נפל אותו התל לעמק שמתחתיו ונצל האיש (שלא נפל לעמק יחד עם התל).

אתא רבי אבא לגביה אמר ליה אימא לי מאן עובדה, בא רבי אבא אליו ואמר לו, הגד לי מה מעשיך, דהא קדשא בריך הוא רחיש לך אליו תרין נסין לאו אינון למננא, שהרי הקדוש ברוך הוא הקרה לפניך אלו שני נסים, לא לחנם הם. אמר ליה ההוא בר נש אמר לו אותו האדם, כל יומאי לא אשלים לי בר נש בישא בעלמא דלא אתפייסנא בהדיה ומחילנא ליה, ותו אי לא יכלנא לאתפייסא לאתפייסא ליה, לא סליקנא לערסי עד דמחילנא ליה ולכל אינון דמצערו לי, ולא חיישנא כל יומא ליהוה בישא דאשלים לי, ולא חששתי כל היום שמיצערו לי, ולא יכולתי להתפייס אתו, לא עליתי למטתי עד שמחלתי לו ולכל אלו שמצערו לי, ולא חיישנא כל יומא ליהוה בישא דאשלים לי, ולא חששתי כל היום

מוסר

לקליפת הטומאה הנקרא חובה. ובספרך לשון הרע תהיה מרפכה לקליפה טמאה הנקרא לשון הרע, ובהיותך בגבהות

הלכה פסוקה

משימין אותו החלי אלא נשים הכל כמנהג המדינה. איש שעדה עדי אשה ואשה שעדה עדי איש לוקין. המלקט שערות

תרגום הזוהר

זוהר

על אותו הרע שעשה לי, ולאן די לי דא אלא דמההוא יומא ולהלאה אשתדלנא למעבד עמהון טבא. ולא די לי זאת, אלא שמאנתו היום ולהלאה השתדלתי לעשות עמם טוב. ככה רפי אפא ואמר יתיר עובדוי דדיון מיוסף, גדולים מעשיו של זה מיוסף, דיוסף הוּו אַחוי וְדאי וְהנה ליה לרחמא עליהו, אבל מה דעביד דא יתיר הוא מיוסף, יאות הוא דקדשא בריך הוא ירחיש ליה ניסא על ניסא.

פּתח ואמר, (משלי י) הולך בתום ילך בטח ומעקש דרכיו יודע. הולך בתום, דא ההוא בר נש דאזיל בארחין דאורייתא. ילך בטח, דלא יכלי נזקי דעלמא לאבאשא ליה.

ומעקש דרכיו יודע, מאן יודע, דא הוא מאן דאסטי מארחא דקשוט, וכעי גבי דחבריה. לפניו נס על נס.

אָלָא דְמַהְהוּא יוּמָא וּלְהַלָּאָה אֲשֶׁתְּדַלְנָא לְמַעַבְד עִמְהוֹן טָבָא.

כְּכֹה רַפִּי אַפָּא וְאָמַר, יִתִּיר עוֹבְדוּי דְדִיּוֹן מִיּוֹסֵף, דְּיּוֹסֵף הוּוּ אַחׁוּי וְדַאי, וְהִנֵּה לִיּה לְרַחֲמָא עֲלֵייהוּ, אֲבָל מַה דְּעָבִיד דָּא יִתִּיר הוּא מִיּוֹסֵף, יֵאוֹת הוּא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִרְחִישׁ לִיּה נִיסָא עַל נִיסָא.

פְּתַח וְאָמַר, (מְשָׁלִי י) הוֹלֵךְ בְּתוֹם יֵלֵךְ בְּטַח וּמַעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יוֹדֵעַ. הוֹלֵךְ בְּתוֹם, דָּא הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאֵזִיל בְּאַרְחִין דְּאוּרִייתָא. יֵלֵךְ בְּטַח, דְּלֹא יִכְלִי נִזְקֵי דְעַלְמָא לְאַבְאָשָׁא לִיּה.

וּמַעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יוֹדֵעַ, מָאן יוֹדֵעַ, דָּא הוּא מָאן דְּאִסְטִי מֵאַרְחָא דְקִשׁוּט, וּכְעִי גַבֵּי דְחֻבְרִיָּה.

פּתח ואמר בתיב (משלי י) הולך בתום ילך בטח ומעקש דרכיו יודע. הולך בתום, דא ההוא בר נש דאזיל בארחין דאורייתא, זהו אדם שהולך בדרכי התורה, ילך בטח, דלא יכלי נזקי דעלמא לאבאשא ליה, שנזקי העולם אינם יכולים להרע לו.

ומעקש דרכיו יודע. שואל, מאן יודע, מי יודע, ומשיב, דא הוא מאן דאסטי מארחא דקשוט וכעי גבי דחבריה, זה הוא מי שנטה מדרך האמת ומבקש אצל חברו להנקם מפגמו

מוסר

אפו עברה ונעם וצרה. אין פחד דכתיב חלילה דבוק לעשר קליפין מסאבין (תהלים נא) נאם פשע לרשע בקרב לבי אין פחד אלהים לנגד עיניו. ונמצאת

הלכה פסוקה

שער לבנה אחת לוקה. טומטום בכתובת קעקע האמורה בתורה הוא ואנדרוגינום אינו עומף באשה ולא מגלה שישרט על בשרו וימלא מקום השריטה ראשו פאיש ואם עשה בן אינו לוקה: בחול או דיו או שאר צבעונין הרושמין,

זוהר

תרגום הזוהר

יִוְדַע, מֵהוּ יוֹדַע, וְיִשְׁתַּמְדַּע אִיהוּ בְּעִינֵיהוֹן
 דְּכָל מְאָרֵי דְדִינָא, דְּלֹא יִתְאַבִּיד מְנִייהוּ דְיוֹקְנָא
 דְהַהוּא בַר נֶשׁ, בְּגִין לְאִיִּתְאַה לִיהַּ לְאַתְרָא
 דִּינְקֻמוֹן מְנִיָּה, וּבְגִין כְּדִּי יוֹדַע.

וְתָא חֲזִי, הַהוּא דְאִזְלִי בְּאַרְחָ קְשׁוּמֵי, קְדָשָׁא
 בְּרִידָה הוּא חֲפִי עֲלֵיהּ, בְּגִין דְּלֹא יִתְיַידַע וְלֹא
 יִשְׁתַּמְדַּע לְגַבֵּי מְאָרֵיהוֹן דְדִינָא, אֲבָל מְעַקֵּשׁ
 דְרַכְיוּ יוֹדַע וְיִשְׁתַּמְדַּע לְגַבֵּייהוּ.

וּבְאִין אִינוּן בְּנֵי נֶשָׁא דְאִזְלִי בְּאַרְחָ קְשׁוּמֵי,

(ואינו חושש על הלאו של לא תקום
 ולא תסור). שואל יודע, מהו יודע,
 ומשיב, ישתמודע איהו בעיניהון
 דכל מארי דדינא, דלא יתאבד
 מנייהו דיוקנא דההוא בר נש,
 שיהיה נפר הוא בעיניהם של כל
 בעלי הדין שלא תאבד מהם צורת
 אותו אדם, בגין לאייתאה ליה
 לאתרא דינקמון מניה, כדי להביאו
 למקום שינקמו ממנו, ובגין כד יודע,
 ובשביל כד אומר הפתוב יודע.

וְתָא חֲזִי הַהוּא דְאִזְלִי בְּאַרְחָ
 קְשׁוּמֵי, וּבָא וּרְאָה, הַהוּא שְׁהוּלְךָ בְּדַרְךָ אֲמַת, קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא חֲפִי עֲלֵיהּ בְּגִין דְּלֹא
 יִתְיַידַע וְלֹא יִשְׁתַּמְדַּע לְגַבֵּי מְאָרֵיהוֹן דְדִינָא, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַפֵּה עֲלָיו שְׁלֹא
 יִתּוּדַע וְלֹא יִהְיֶה נֶפֶר אֲצֵל בְּעֲלֵי הַדִּין, אֲבָל מְעַקֵּשׁ דְרַכְיוּ יוֹדַע וְיִשְׁתַּמְדַּע לְגַבֵּייהוּ,
 יוֹדַע וְיִהְיֶה נֶפֶר אֲצֵלָם.

וּבְאִין אִינוּן בְּנֵי נֶשָׁא דְאִזְלִי בְּאַרְחָ קְשׁוּמֵי, אֲשֶׁרֵיהֶם הָאֲנָשִׁים הַהוֹלְכִים בְּדַרְךָ אֲמַת, וְאִזְלִי

מוסר

שָׁפָם יַעֲטָה וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא בְּדָד יֵשֵׁב
 מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבוֹ. לְכֵן הִזְהַר מֵאֵד
 וְתִשׁוּב לֵה' וִירַחֲמֶךָ וְהָבֵא לִיטְהַר מְסִיעִין
 אֹתוֹ:

שׁוֹנֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר הָיָה דָנוּ לְכַף
 חוֹבָה וּמְדַבֵּר עֲלָיו לְשׁוֹן הָרַע בְּלִי פֶחַד
 וּבְכַעַס, וְהַצְרוּעַ אֲשֶׁר בּוֹ הִנְגַע בְּגִדָיו
 יִהְיוּ פְרוּמִים וְרָאשׁוֹ יִהְיֶה פְרוּעַ וְעַל

הלכה פסוקה

וַיִּקְעַקַע שְׁנָאֵמֶר (ויקרא יט) וּכְתוּבָת קַעֲקַע.
 בְּמָה דְבָרִים אֲמוּרִים בְּכּוֹתֵב אֲבָל זֶה
 שְׁפָתָבוּ בְּבִשְׂרוֹ וְקַעֲקַעוּ בּוֹ אִינוּ חַיִּיב אֵלָא
 אִם בֶּן סִייעַ בְּדִי שְׁיַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה אֲבָל אִם
 לֹא עָשָׂה כְּלוּם אִינוּ לֹקָה: ג' הַשׁוֹרֵט
 שְׂרִיטָה אַחַת עַל הַמַּת לֹקָה שְׁנָאֵמֶר (שם)
 וְשָׂרֵט לְנַפְשׁ לֹא תִתְּנוּ בְּכַשְׂרְכֶם אֶחָד בְּהֵן

זֶה הָיָה מְנַהֵג הַגּוֹיִם שְׂרוּשְׁמִין עֲצָמִם
 לְעִבּוּדָה זָרָה כְּלוּמֵר שֶׁהוּא עֹבֵד מְכוּר לֵה
 וּמוֹרֶשֶׁם לְעִבּוּדָתָהּ, וּמַעַת שְׂרִישׁוּם בְּאֶחָד
 מִדְּבָרִים הָרוּשְׁמִים אַחַר שְׂרִישׁוּט בְּאִיזָה
 מְקוּם מִן הַגּוּף בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה לֹקָה.
 כְּתֹב וְלֹא רֶשֶׁם בְּצַבֵּעַ אוֹ שְׂרֶשֶׁם בְּצַבֵּעַ
 וְלֹא כְּתֹב בְּשְׂרִיטָה פְטוּר עַד שְׂיִכְתּוּב

זוהר

תרגום הזוהר

לְרוֹחֲצָן עַל עֲלָמָא, וְהוֹלְכִים לְבִטְחָא
 וְאִזְלִי לְרוֹחֲצָן עַל עֲלָמָא, דְּלֹא דַחֲלִי אִינוּן
 בְּעוֹלָם, דְּלֹא דַחֲלִי אִינוּן בְּעֲלָמָא
 בְּעֲלָמָא דִּין, וְלֹא בְּעֲלָמָא דְאַתִּי:
 דִּין וְלֹא בְּעֲלָמָא דְאַתִּי, שְׂאִינִם
 מְפַחְדִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְעוֹלָם הַבָּא:

הלכה פסוקה

וְאַחַד יִשְׂרָאֵל. שְׂרַט שְׂרִיטָה אַחַת עַל חֲמוֹשׁ
 לֹקֶה חֲמוֹשׁ וְהוּא שְׁהֲתָרוּ בּוֹ עַל כָּל אַחַת
 מֵתִים אִו חֲמוֹשׁ שְׂרִיטוֹת עַל מֵת אַחַד
 וְאַחַת:

זֶה הַשַּׁעַר לְהַ' עֲדִיקִים יִבּוֹאוּ בּוֹ

ליקוטי זוהר מוסר הלכה מ"חק לישראל" ו"יוסף לחק"

דבר יום ביומו

יום ו פרשת מקץ

קוֹדֶם הַלִּמּוּד יֵאמַר: הִנְנִי רוֹצֵה לְלַמּוֹד, כְּדֵי שְׂבִיבֵאֲנִי הַתְּלִמּוּד לִיְדֵי מַעֲשֵׂה, וְלִיְדֵי יְדִיעַת הַתּוֹרָה. וְהִרְיֵנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתֶינָהּ בְּשֵׁם יְהוּ"ה וּבְשֵׁם אֲדֹנָי מִתִּיחָדִים יֵאָהֲדוּנָה" עַל יְדֵי הַנֶּעְלָם בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ בִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כּל יִשְׂרָאֵל.

זוהר

תרגום הזוהר

(בשלח דף מ"ז ע"ב)

תָּא חֲזִי תְּהִיא מְלָה דְנִפְיָא מִפּוּמִיָּה דְבַר **תָּא חֲזִי, תְּהִיא מְלָה דְנִפְיָא מִפּוּמִיָּה דְבַר**
דְּבַר נִשְׁ סִלְקָא וְאַתְעָר **נִשְׁ, סִלְקָא, וְאַתְעָר אֲתַעְרוּתָא לְעִילָא,**
אִי לְטַב אִי לְבִישׁ. וּמָאן דִּיתִיב בְּעֻנּוּתָא **אִי לְטַב אִי לְבִישׁ. וּמָאן דִּיתִיב בְּעֻנּוּתָא**
בָּא וּרְאָה, אוֹתָהּ הַמְלָה הַיּוֹצֵאת מִפִּי
הָאָדָם, עוֹלָה וּמַעֲוֹרֶרֶת הַתְּעוֹרְרוֹת עֲלִיּוֹן בֵּין לְטוֹב (אִם הוּא דְבוּר טוֹב, וְלַהֲיַפֵּף) בֵּין לְרַע (כִּי

מוסר

(מספר חרדים דף ס"ט ב')

הַפּוֹן לְקִרְאֵת אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל (עֲמוּס ד') **זְכַרְוֹנָם לְבִרְכָה יִקְרָא אֶל הַשָּׁמַיִם מְעַל**
כִּי נִשְׁמַתְךָ פֶּסֶא לּוֹ וְלִבְךָ שֶׁרְפָרְךָ **וְאֶל הָאָרֶץ לְדִין עֲמוֹ הַשָּׁמַיִם הֵינּוּ נִשְׁמָה**
הַדּוֹם רְגֵלְיוֹ דְכִתִּיב (ישע' סו) הַשָּׁמַיִם **וְהָאָרֶץ זֶה הַגּוֹף, אֵיזָה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנוּ**
פֶּסֶאִי וְהָאָרֶץ הַדּוֹם רְגֵלְי, וּפִירְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ **לִי זֶה הַנִּשְׁמָה, דְּפִירְשׁ בְּזוּהַר הוֹקֵר רְגֵלְךָ**

הלכה פסוקה

(הר"מ הלכות שבת פ"ה)

א מִשְׁתַּשְׁקַע הַחֲמָה עַד שִׁירָאוּ שְׁלֹשָׁה **א מִשְׁתַּשְׁקַע הַחֲמָה עַד שִׁירָאוּ שְׁלֹשָׁה**
בּוֹכָבִים בֵּינוֹנִים הוּא הַזְּמַן **בּוֹכָבִים בֵּינוֹנִים הוּא הַזְּמַן**
הַנִּקְרָא בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת כָּכָל מְקוֹם וְהוּא סֶפֶק **הַנִּקְרָא בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת כָּכָל מְקוֹם וְהוּא סֶפֶק**
מִן הַיּוֹם סֶפֶק מִן הַלַּיְלָה וְדָנִין בּוֹ לְהַחֲמוּר **מִן הַיּוֹם סֶפֶק מִן הַלַּיְלָה וְדָנִין בּוֹ לְהַחֲמוּר**

זוהר

תרגום הזוהר

סגלת הדבור לעלות ולעורר אם טוב ואם רע). ומאן דיתבי בענונא דשבתא אסיר ליה לאתערא מלה דחול דהא פגים פגים ביומא קדישא. ומי שיושב בענג השבת אסור לו לעורר דבור של חל (דבנה שמדבר דברי חל למטה מעורר כעין זה למעלה כנ"ל) שהרי פוגם פגם ביום הקדוש. מאן המלך אינו ראוי שיעזב את המלך ויתעסק באחר.

ובכל יומא בעי לאחזאה עובדא ולא תערא אתערוותא ממה דאצטריד, ובכל יום צריך להראות מעשה ולעורר התעוררות כפי הצורך (לאותו יום). ובשבת כמילי דשמיא ובקדושה

מוסר

מסתלקת מעליך ולא תדע ולא תרגיש, הרי אמרו בזוהר כי על ידי הפעם נטמאת פאמור וכן על ידי לשון הרע ושתייהן עיקרן בפה. גם אמרו כי בהוצאת זרע לבטלה נטמא נמי, ונראה דהוא הדין כמו שבברית המעור זרע לבטלה מטמא כן בברית הלשון הדברים בטלים מטמאין ונבלות הפה מטמא כמו הזנות, ובהדיא כתיב (דברים כג) ולא יראה בך ערות דבר ושם מאחריך הרי ארבע טומאות, ונראה דהוא הדין שאר התועבות התלויות בפה

מבית רעך (משלי כה) מיצר הרע המרגל בך דתמיד מלשין מן הנשמה דהיא בית רעך שהוא השם יתברך דכתיב (משלי כז) רעך ורע אביך אל תעזוב, ואיזה מקום מנוחתי זה הלב דאמרו החכמים ה' נמצא בלב אוהביו:

בן אדם למה לא תשפיל בטומאות שאתה נטמא, פתאום פקח עיניך רחץ וטהר ותשמר מפל טומאה להבא. דע לך כי פיה אבי אבות הטומאה ומטמא רמ"ח אברייך ונפשך ומיד שכינה

הלכה פסוקה

הארו ופשתן שלא נפץ וסיב של דקל ומיני העץ הרבים וביוצא בהן. אלא מדבר שהאור נתלית בו כגון פשתן נפוצה ובגדי שש וצמר גפן וביוצא בהן, והמדליק צריך שידליק ברוב היוצא מן הפתילה: ג הכורף

קמנים שאין נראין אלא בלילה אלא בינונים, ומשינאו שלשה בוכבים אלו הבינונים הרי זה לילה ודאי: ב פתילה שמדליקין בה לשבת אין עושין אותה מדבר שהאור מסכסכת בו כגון צמר ושער ומשי וצמר

מקץ ליום ששי

רצג

תרגום הזוהר

זוהר

דְּיוֹמָא כְּעֵי לְאַתְעָרָא וְלֹא בְּמַלְה דְּשְׁמַיָא וּבְקְדוּשָׁה דְּיוֹמָא כְּעֵי לְאַתְעָרָא, וְלֹא אַחְרָא, וּבְשִׁבְתָּ צְרִיף לְהֵיזֵית הַהִתְעוֹרְרוֹת רַק בְּדַבְרֵי שְׁמַיִם וּבְקִדְשַׁת הַיּוֹם, וְלֹא בְּדַבְרֵי אַחַר:

מוסר

נְמִי מְטַמְּאוֹת פְּגוֹן דְּבַר שְׁקֵר מְרַמָּה חֲנוּפָה גְּאוּה לְיַצְנוֹת שְׁתִּיקָה לְצוֹרֵף מְצָנָה יְצִילְנָו מְדַרְף חֲטָאִים וְיִקְרַבְנָו לְעִבּוֹדְתָו:

הלכה פסוקה

דְּבַר שְׁמַדְלִיקוֹן בּוּ עַל גְּבֵי דְבַר שְׁאִין אוֹרְהָ אָסוּר וְאִם לְהַקְשׁוֹת הַפְּתִילָה פְּדֵי מְדְלִיקוֹן בּוּ אִם לְעִבּוֹת הַפְּתִילָה פְּדֵי לְהוֹסִיף שְׁתֵּהָא עוֹמְדָת וְלֹא תִשְׁתַּלְשַׁל לְמַטָּה מוֹתָר:

